

Naknada štete u sudskoj praksi
OBIM NAKNADE MATERIJALNE ŠTETE NASTALE NA OBJEKTU
Zakon o obligacionim odnosima

član 189

Kada je objekat oštećen u tolikoj mjeri da se ne može koristiti i da se može samo porušiti, oštećeni ima pravo na visinu naknade štete prema vrijednosti tog objekta u vrijeme provođenja vještačenja, imajući u vidu njegovu starost i stanje u kojem se nalazio, kao i vrstu materijala od kojeg je bio izgrađen.

Obrazloženje:

"Pobijana presuda je pravilna i revizijama tužioca i drugotuženog se ne dovodi u pitanje.

Naknada materijalne štete predstavlja obavezu odgovornog lica da naknadi štetu prouzrokovanu imovini oštećenog, a naspram te obaveze stoji pravo oštećenog kao povjerioca da zahtijeva naknadu štete.

Odredbom člana 185. ZOO propisano je da je odgovorno lice dužno uspostaviti stanje koje je bilo prije nego što je šteta nastala, a ukoliko uspostavljanje ranijeg stanja ne uklanja štetu potpuno, odgovorno lice je dužno da ostatak štete da u novcu. U slučaju kad uspostavljanje ranijeg stanja nije moguće, sud će odrediti da odgovorno lice isplati oštećeniku odgovarajuću svotu novca na ime naknade štete. ZOO u ovoj odredbi predviđa dva načina naknade materijalne štete: prvi, uspostavljanjem ranijeg stanja i drugi, naknadom u novcu. Zavisno od okolnosti konkretnog slučaja sud cijeni kojim od ova dva načina se šteta može nadoknaditi, da bi se oštećenikova materijalna situacija dovela u stanje u kome je bio prije naknade štete.

Odredbom člana 189. ZOO (stav 1. i 2.) propisano je da se visina obične štete određuje u novcu na osnovu vrijednosti oštećenog dobra prije i poslije prouzrokovanja štete, a prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, tako da razlika između ove dvije novčane vrijednosti predstavlja visinu obične štete izražene u novcu, te istovremeno i visinu naknade štete na koju ima pravo oštećeni. U situaciji kada je stvar oštećena u tolikoj mjeri da se ne može koristiti i da se ista može samo porušiti, kao što je ovdje slučaj, oštećeni ima pravo na visinu naknade štete prema vrijednosti objekta u vrijeme provođenja vještačenja, imajući u vidu njegovu starost i s tim u vezi stanje u kojem se nalazio, te vrstu materijala od kojeg je bio izgrađen. Ovo iz razloga, što i prema odredbi člana 190. ZOO, sud oštećenom dosuđuje naknadu štete u iznosu koji je potreban da se materijalna situacija oštećenog dovede u stanje u kome bi se nalazio da nije bilo štetne radnje ili propuštanja."

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske, 71 0 P 067582 19 Rev od 19.2.2020. godine)

<----->

U slučaju kada oštećeni o svom trošku sanira oštećenje, visina naknade štete određuje se u visini novca koji je oštećeni utrošio za saniranje štete.

(Odluka Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 29 0 P 036918 24 Rev od dana: 09.12.2024)

<----->

Odgovornost države za štetu nastalu realizacijom konačne i pravosnažne odluke nadležnog organa entiteta i distrikta

Postupanje po konačnoj odluci nadležnog organa entiteta ili distrikta ne može biti osnov odgovornosti Bosne i Hercegovine za štetu prouzrokovanu trećim licima, jer odluka koja se realizovala nije donesena u okviru nadležnosti državnih organa, tijela ili institucija.

Iz obrazloženja:

Tužitelju je oduzeta licenca i zabranjen rad odlukom nadležnog odjeljenja Vlade Brčko distrikta od 23.01.2014.g., koja odluka predstavlja konačni upravni akt koji je stekao pravnu snagu danom donošenja. U momentu kada je tužitelj skinut sa liste visokoškolskih ustanova u BiH, tužena koja vodi informacije iz oblasti visokog obrazovanja, postupala je po konačnoj odluci nadležnog organa.

Zakonitost odluke o oduzimanju licence i zabrani rada ne preispituje se u odnosu na postupanje tužene jer ova odluka nije u vezi s djelokrugom postupanja tužene. Činjenica da je rješenje o zabrani rada poništeno presudom Apelacionog suda Brčko distrikta od 17.09.2015. g. i da je predmet vraćen Odjeljenju na ponovno rješavanje, da je u ponovnom postupku Odjeljenje za obrazovanje donijelo rješenje 13.10.2016.g. sa nalogom za otklanjanje nedostataka, koje je poništila kancelarija gradonačelnika odlukom od 15.11.2016.g., također nije u vezi s djelokrugom rada tužene.

Odjeljenje za obrazovanje Vlade Brčko distrikta pokrenulo je postupak Upravnog nadzora nad tužiteljem u pogledu ispunjavanja uslova za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja. Sve radnje preduzete u postupku upravnog nadzora i tim povodom donesne odluke, kao i postupci koji su pokrenuti po tim odlukama, u vezi su s postupanjem Odjeljenja za obrazovanje Vlade Brčko distrikta. Stoga ovo vijeće prihvata zaključak prvostepenog suda da je tužena postupala po zakonu jer je primijenila konačan akt nadležnog tijela kada je brisala tužitelja s liste visokoškolskih ustanova u BiH i da nije odgovorna za štetu koja je nastala u vezi s realizacijom odluke koju je donio drugi organ u okviru svojih nadležnosti. Time nisu ispunjeni uslovi propisani u članu 172. stav 1. ZOO, pošto tužena nije ni odlučivala o tužiteljevoj dozvoli za rad.

Ukazivanje žalbe da tužena nije postupila po zahtjevu i obavijesti tužitelja da ga vrati na listu licenciranih visokoškolskih ustanova ne utiče na zaključak da tužena nije odgovorna za utuženu štetu. Ovo iz razloga jer je tužena mogla postupati samo na osnovu informacije dostavljene od tijela nadležnog po zakonu, što je i učinila nakon prispjeća dopisa Odjeljenja za obrazovanje Vlade Brčko distrikta koji navodi da tužitelj ima validnu dozvolu za rad. Ukazivanje žalbe da Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju Brčko distrikta (Sl. glasnik BD broj 28/18 od 09.07.2018. g.) potvrđuju da je tužitelj ispunjavao uslove i da je u utuženom periodu imao valjanju licencu, nemaju značaj jer ovaj Zakon tužena nije ni primjenjivala nego nadležni organ Vlade Brčko distrikta.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja broj: S1 3 P 026630 19 GŽ od 05.06.2019. g.)

<----->

Odgovornost za štetu prema odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka

Osnov odgovornosti primjenom člana 32. Zakona o zaštiti ličnih podataka ostvariće se ukoliko je nastupila šteta koja je u uzročnoj vezi s radnjom kontrolora podataka kojom je podatak iz lične sfere pojedinca ili na osnovu kojeg podatka se pojedinac može identifikovati, učinjen dostupnim, bez odobrenja ili nezakonito, javnosti ili drugim pojedincima.

Uskraćivanje davanja podataka ima za posljedicu povredu zakonom propisanog prava na informaciju i ne može biti osnov za naknadu štete zbog povrede prava na privatnost.

Iz obrazloženja:

Odredba člana 32. Zakona o zaštiti ličnih podataka propisuje odgovornost kontrolora podataka da nadoknadi materijalnu i nematerijalnu štetu nosiocu podataka ako mu je nanesena zbog povrede prava na privatnost. Ovu odredbu prvostepeni sud je primijenio kod utvrđenja odgovornosti prvu tužene samo na osnovu činjenice donošenja rješenja kojim je usvojen prigovor tužiteljice, a bez utvrđenja u čemu se ogleda povreda prava na privatnost. Definicija privatnosti podrazumijeva područje koje nije javno, koje se odnosi na određene aktivnosti i uz njih vezane predmete, mišljenja ili osjećanja koji se zadržavaju za sebe, za koje

se ne dopušta da ih doznaju drugi pojedinci, organizacije ili dijelovi društva. To je osnovno ljudsko pravo koje označava podatke u duhovnoj, materijalnoj, intelektualnoj i kulturnoj sferi koji su zaštićeni od uznemiravanja drugih i u suštini je poznato kao ljudsko dostojanstvo koje se kao pravno priznat oblik nematerijalne štete nadoknađuje prema odredbi člana 200. ZOO za duševne bolove zbog povrede ugleda, časti i prava ličnosti.

Dakle bitno obilježje povrede prava na privatnost jeste da podatak, koji predstavlja ličnu sferu pojedinca ili se na osnovu tog podatka pojedinac može identifikovati – učini, bez odobrenja ili nezakonito, dostupnim javnosti ili drugim pojedincima. U konkretnom sporu nije nastupila ovakva posljedica budući da pravosnažna i konačna odluka Agencije nije utvrdila povredu prava na zaštitu ličnih podataka dostavljanjem trećim licima, nego upravo suprotno uskraćivanjem ovih podataka i samoj tužiteljici. Uskraćivanjem podataka o bolovanju koje prvotužena kao poslodavac vodi po samom zakonu, ima za posledicu povredu zakonom propisano pravo na informaciju, ali je bez uticaja na tužiteljicin privatni život jer takvu informaciju tužiteljica nije ni tražila za potrebe privatnog života, nego radi pokretanja novog sudskog postupka kako je to i navela u zahtjevu prvotuženoj od 20.07.2015. g..

Stoga drugostepeno vijeće zaključuje da je prvostepeni sud pogrešno primijenio odredbu člana 32. stav 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka kada je bez utvrđenja povrede prava na privatnost utvrdio odgovornost prvotužene za utuženu nematerijalnu štetu. Ovo je imalo za posledicu i pogrešnu primjenu člana 154. stav

1. ZOO jer je izostalo utvrđenje ostvarivanja osnovnog načela oštetnog prava, a to je utvrđenje postojanja štete koje je u uzročno posljedičnoj vezi s radnjama prvotužene.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja broj: S1 3 P 022278 17 GŽ od 29.01.2018. g.)

<----->

Odgovornost za štetu koju pretrpi učesnik u vojnoj misiji

Za nastalu štetu u vojnoj misiji odgovara poslodavac po principu objektivne odgovornosti.

Iz obrazloženja:

Pobijana presuda drugostepenog vijeća, kojom je u pogledu glavne stvari (zahtjev za naknadu materijalne i nematerijalne štete) potvrđena prvostepena presuda, zasnovana je na pravilnom utvrđenju da za nastalu štetu u vojnoj misiji odgovara poslodavac po principu objektivne odgovornosti. Ovo iz razloga jer se vojna misija odvija pod okolnostima sa povećanim rizikom od opasnosti nastupanja štete, slijedom čega se poziv pripadnika oružanih snaga BiH koji su poslani u vojnu misiju, ima definisati kao opasna djelatnost iz člana 173. ZOO-a za koju poslodavac, shodno odredbi člana 154. stav 2. ZOO-a, odgovara bez obzira na krivicu.

Kako je do povrede tužitelja došlo za vrijeme trajanja misije u koju je odlukom poslodavca upućen, u kompleksu tužene u kojem je boravak tužitelja za vrijeme trajanje misije, pa čak i u neradne dane obavezan, a cijeneći i da je u vrijeme povređivanja tužitelj nosio obuću i odjeću koju je zadužio od tužene, nižestepeni sudovi su pravilno zaključili da tužena strana nije oborila naznačenu pretpostavku uzročnosti, pa postoji njena građansko-pravna odgovornost, a shodno tome i obaveza da tužitelju nadoknadi štetu.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja broj S1 3 P028324 19 Rev od 17.07.2019. g.)

<----->

Član 137. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH

Član 154. stav 1. i član 170. Zakona o obligacionim odnosima

**MEDICINSKA GREŠKA PODRAZUMJEVA NESAVJESNO POSTUPANJE
LJEKARA, MEDICINSKE SESTRE, FARMACEUTA, ZDRAVSTVENIH**

TERAPEUTA I DRUGIH MEDICINSKIH RADNIKA KOJI SE BRINU O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI PACIJENATA, ODNOSNO GRAĐANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 P 019379 13 Rev od 23.03.2015. godine)

<----->

Član 155. u vezi sa članom 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima Član 40. Zakona o rudarstvu

OPĆINA ODGOVARA ZA ŠTETU PROUZROKOVANU OŠTEĆENJEM
GRAĐEVINSKIH OBJEKATA USLJED IZVOĐENJA RUDARSKIH RADOVA, PO
NAČELU ODGOVORNOSTI ZA POSTUPKE ORGANA AKO JE NJEN ORGAN
IZDAO GRAĐEVINSKU DOZVOLU, UPRKOS TOME ŠTO JE ZNAO, ILI
PREMA OKOLNOSTIMA MOGAO ZNATI, DA SE ZAHTJEV INVESTITORA
ODNOSI NA GRAĐENJE NA RUDARSKOM EKSPLOATACIONOM POLJU, A
PRETHODNO NIJE PRIBAVIO MIŠLJENJE RUDARSKE ORGANIZACIJE O
MOGUĆNOSTI PODIZANJA GRAĐEVINSKIH OBJEKATA, S OBZIROM NA
RUDARSKE RADOVE, KADA SE TAKVO MIŠLJENJE TRAŽILO PO ZAKONU.
U TOM SLUČAJU, ODGOVORNOST RUDNIKA JE ISKLJUČENA.

Iz obrazloženja:

Protivno stanovištu revizije, nižestepeni sudovi su pravilno ocijenili da postoji odgovornost I-tužene općine za spornu štetu na kući tužitelja s obzirom da je nadležni organ njenog prednika izdao (05.03.1986.g.) odobrenje za građenje na zemljištu u granicama eksploatacionog polja, a predhodno da nije pribavljeno mišljenje rudarske organizacije shodno članu 40. stav 1. Zakona o rudarstvu¹ (na pravnoj snazi u vrijeme davanja odobrenja za građenje). Ovo, neovisno od toga što tužitelji, kao investitori nisu priložili mišljenje rudarske organizacije, jer općinski organ nije to od njih zahtijevao naknadno, a prije izdavanja odobrenja za građenje znao je za ranije proglašeno eksploataciono polje (10.08.1962.g.). Da je to mišljenje pribavio, znao bi da li je moguće izdati odobrenje za građenje i zavisno od toga donio bi odgovarajuću odluku koja je mogla biti i drugačija od donijete, i ne može stoga odgovornost prebaciti na II- tuženog, a kako to pravilno zaključuje drugostepeni sud.

Ne mogu se prihvatiti kao osnovane tvrdnje revizije I-tužene da je drugostepeni sud propustio sankcionisati pogrešnu primjenu materijalnog prava od strane prvostepenog suda kroz navode da je građevinskim vještačenjem utvrđeno da su tužitelji odstupili od projekta za kojeg su dobili građevinsku dozvolu.

Ovo, jer pojašnjem tog nalaza i mišljenja na glavnoj raspravi (18.04.2014.g.) vještak građevinske struke je zaključio da bespravno dograđeni dio objekta (građa i terasa) nemaju uticaja na nastanak oštećenja. Takođe, iako je tačno, da nakon završetka stambenog objekta tužitelji nisu pribavili upotrebnu dozvolu, to samo po sebi, ne može biti osnov njihove subjektivne odgovornosti, a kako to revizija neosnovano smatra.

Protivno stanovištu revizije, po mišljenju i ovog suda, pitanje odgovornosti za štetu prouzrokovanu izvođenjem rudarskih radova na građevinskim objektima izgrađenim na eksploatacionom rudnom polju, od perioda kada, prema pozitivnim propisima, je bila predviđena obaveza pribavljanja građevinske dozvole za njihovu izgradnju, treba prosuđivati prema tome, da li je nadležni organ u vrijeme izdavanja te dozvole, znao, ili je prema

konkretnim okolnostima mogao znati da se zahtjev investitora odnosi na građenje na eksploatacionom polju. U slučaju da je znao, općina odgovara za štetu po načelu odgovornosti za postupke organa (čl.172.st.1. ZOO). Kako se nadležni organ pasivno držao uprkos izričite obaveze da mora, prije izdavanja odobrenja za izgradnju građevinskog objekta, pribaviti mišljenje rudarske organizacije o mogućnosti podizanja građevinskog objekta s obzirom na rudarske radove (čl. 40. st. 1. Zakona o rudarstvu), to je tim propustom općina preuzla rizik za oštećenja objekta uslijed izvođenja rudarskih radova i stoga je odgovorna za naknadu te štete, a odgovornost II-tuženog (rudnika) je isključena. Zakonodavac je izričito odredio da nadležni organ neće izdati odobrenje za izgradnju građevinskog objekta ako prema obrazloženom mišljenju rudarske organizacije može nastati šteta uslijed izvođenja rudarskih radova (čl. 40. st. 2. Zakona o rudarstvu), pa iako su tačni navodi revizije I-tužene da su rudarski radovi uzrok oštećenja stambenog objekta tužitelja, to u okolnostima predmetnog slučaja, ne znači da postoji odštetna odgovornost II-tuženog, a kako su to pravilno zaključili nižestepeni sudovi.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 32 0 P 042962 15 Rev od 13.10.2015. godine)

<----->

Odgovornost države za štetu

Bosna i Hercegovina je dužna da nadoknadi štetu, ako je šteta nastala pri vršenju poslova organa uprave BiH, drugih institucija BiH i službenih lica tih organa i institucija, te se njena odgovornost ne može protezati na radnje koje su preduzete od strane organa druge države.

Iz obrazloženja:

Drugostepeno vijeće je pravilno obrazložilo da je u konkretnom slučaju, za odlučivanje o prigovoru pasivne legitimacije, relevanto po čijem nalogu su prvo i šesto tužitelj pritvoreni i držani u pritvoru od 20.01.2002. godine do 13.12.2008. godine, te koji sud je u konačnici donio oslobađajuću presudu. Kako su radnje pritvaranja i držanja u pritvoru u bazi Gvantanamo Bay, a u konačnici i donošenja oslobađajuće presude, poduzete od strane organa SAD, revizione navode kojima se ukazuje da je čin predaje prvo i šesto tužitelja vojnim snagama SAD-a uzrokovao štetnu posljedicu, je valjalo odbiti. Ovo iz razloga što tužene, shodno članu 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima odgovaraju samo za štetu koja je u uzročno-posljedičnoj vezi sa radom njenih organa, pa se odgovornost ne može protezati na radnje koje su uslijedile od organa druge države, jer sa istima ne postoji pravno relevantna uzročnost. Slijedom navedenog, prigovor kojim se ukazuje na proizvoljnu primjenu materijalnog prava, tj. odredbe člana 172. stav 1 Zakona o obligacionim odnosima, je valjalo odbiti.

Revizijsko vijeće zapaža da su odlukom o prihvatljivosti i meritumu Doma za ljudska prava za Bosnu i Hercegovinu, broj CH/02/8961 od 04.04.2003. godine, u predmetu podnosioca prijave Mustafa Ait Idir (prvotužitelj) protiv BiH i FBiH, tužene strane obavezane na isplatu nematerijalne štete podnosiocu prijave, a koju

štetu su prouzrokovali njeni organi vršenjem svojih funkcija. Navedenom odlukom je utvrđeno da su organi Bosne i Hercegovine i Federacije BiH vršenjem svojih funkcija povrijedili prava podnosioca prijave da kao državljanin Bosne i Hercegovine ne bude protjeran, povrijedili pravo na slobodu i ličnu sigurnost u vremenskom periodu od 17. januara 2002. godine, kada je rješenje Vrhovnog suda Federacije BiH o puštanju iz pritvora stupilo na snagu, do predaje podnosioca prijave snagama SAD-a, te u konačnici do njegovog odvođenja sa teritorije Bosne i Hercegovine. Navedenom odlukom također je utvrđena i povreda prava podnosioca prijave da ne bude izložen riziku od smrtne kazne, obzirom da tužene nisu preduzele sve neophodne radnje da prije izručenja podnosioca prijave traže garanciju da mu

smrtna kazna ne može biti izrečena. Zbog utvrđenih povreda prvotужiteljevih prava, tužene su, između ostalog, obavezane na isplatu nematerijalne štete u iznosu od 15.000,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama.

Iz navedene odluke je vidljivo koliko nepravilnosti, propusta i povreda je učinjeno od strane Bosne i Hercegovine i Federacije BiH, u ovom predmetu, ali iz iste također proizilazi da se utvrđena odgovornost odnosi na radnje koji su poduzeli njeni organi u vršenju svojih funkcija, te da se odgovornost ne može protezati na radnje koje su preduzete od strane organa druge države. Cijeneći sve navedeno, ovo vijeće smatra da nema osnova za odgovornost Bosne i Hercegovine i Federacije BiH za štetu nastalu zbog nezakonitog pritvaranja prvo i šesto tužitelja u bazu Gvantanamo Bay.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 P 008266 14 Rev od 17.12.2014. godine)

<----->

Pravo na novčanu naknadu za vrijeme trajanja krivičnih mjera zabrane

Ukoliko je neopravdano donesena mjera zabrane u krivičnom postupku povrijedila prava ličnosti, oštećenom pripada pravo na novčanu naknadu primjenom člana 200. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima, ukoliko dužina trajanja i intenzitet duševnih bolova to opravdavaju.

Iz obrazloženja:

Tužitelju je mjera pritvora zamijenjena mjerama zabrane koje su trajale 21 mjesec. Kako je tužitelj oslobođen optužbe, izrečena mjera pokazala se neopravdanom. Izrečena mjera sadržavala je zabranu napuštanja mjesta prebivališta, zabranu promjene mjesta prebivališta bez odobrenja suda, obavezno svakodnevno javljanje u Stanicu javne bezbjednosti, što sve predstavlja ograničenje slobode koje je prvostepeni sud cijenio kod dosuđenja jedinstvene naknade nematerijalne štete. Međutim, uz izrečene mjere tužitelju je zabranjeno da prisustvuje bilo kakvom javnom ili privatnom okupljanju, posjećivanje ugostiteljskih i drugih objekata na području opštine P. gdje se odvijaju društvene aktivnosti. Neopravdano izrečena mjera tužitelju je na duži vremenski period zabranila bilo kakav društveni život, prisustvo porodičnim i prijateljskim susretima, da samostalno kontroliše sa kime će i o čemu razgovarati, socijalno ga marginalizovala u tolikoj mjeri da je narušila samo središte privatnog života tužitelja na način koji je nedopustiv sa stanovišta poštovanja ljudskog dostojanstva. Iako je tužitelj proveo mjere zabrane u kućnim uslovima, bio je potpuno izopšten iz svoje sredine, sa manje poštovanja ličnih prava nego tokom pritvora, kome je mjera alternativa. Ugrožena lična prava manifestovana kroz povredu psihičkog i fizičkog integriteta, te dostojanstva čovjeka, pema ocjeni drugostepenog vijeća opravdavaju dosuđenje novčane naknade ukoliko to intenzitet i dužina trajanja duševnih bolova opravdavaju.

Cijeneći da je povreda prava ličnosti tužitelja bila neopravdana, da je trajala 21 mjesec i da je prema nalazu vještaka za svo vrijeme trajanja imala za posljedicu duševne bolove teškog stepena, drugostepeno vijeće je, djelimično usvojilo žalbu tužitelja i preinačilo prvostepenu presudu u pogledu visine naknade nematerijalne štete.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 P 010764 14 od 03.02.2015. godine)

<----->

Presuđena stvar u slučaju postojanja odluke međunarodnog suda

Naknada nematerijalne štete za povredu prava ličnosti dosuđena odlukom Evropskog suda za ljudska prava koja po sadržaju odgovara vidovima nematerijalne štete propisane odredbom

člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, ima karakter presuđene stvari.

Iz obrazloženja:

Odlučujući o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete za duševne bolove i patnje zbog kršenja prava na ličnu slobodu i sigurnost, te nezakonitog držanja u Kazneno popravnom zavodu Zenica-Odjel za forenziku u periodu od 21.02.2003. do 13.08.2008. godine, prvostepeni sud je pravilnom primjenom odredbi člana 34 stav 1 tačka 4. Zakona o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine, donio pobijano rješenje o odbacivanju tužbe.

Iz predmeta spisa proizilazi da je tužitelj naknadu nematerijalne štete zbog povrede prava na ličnu slobodu i sigurnost u iznosu od 9.000,00 eura za period 21.02.2003. do 31.12.2005. godine, ostvario na osnovu prijateljske nagodbe koju je zaključio sa tuženom pred Evropskim sudom u Strazburu kojom se odrekao daljih potraživanja od Bosne i Hercegovine u pogledu činjenica koje su dovele do predmetne aplikacije. Od navedenog datuma pa do prestanka primjenjivanja mjera sigurnosti 13.08.2008. godine, tužitelj je naknadu nematerijalne štete ostvario na osnovu odluke Evropskog suda u Strazburu od 07.06.2011. godine u iznosu od 15.000,00 eura. Među parničnim strankama je nesporno da su navedeni iznosi isplaćeni tužitelju.

Dakle, tužitelj je zahtjev za naknadu nematerijalne štete zasnovan na istom životnom događaju i identičnoj povredi prava, podnio ovom sudu tužbom od 21.08.2007. godine i Evropskom sudu za ljudska prava u Strazburu dana 06.01.2006. i 30.06.2008. godine aplikacijama broj 39446/06 i 33849/08. Odlukom donesenom po navedenim aplikacijama od 07.06.2011. godine, Evropski sud je dosudio nematerijalnu štetu na osnovu utvrđenja da je tužitelj pretrpio znatnu bol kao rezultat utvrđenih povreda, kao i činjenice da odlukom Ustavnog sud BiH broj AP-2271/05 od 21.12.2006. godine nije dosuđena pravična naknada, da nije okončan konkretni parnični postupak, te da ne postoji konzistentna sudska praksa u odnosu na zahtjeve za naknadu štete zbog nezakonitog lišavanja slobode u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima.

Time je za cio period koji je predmet konkretne parnice, tužitelj ostvario naknadu nematerijalne štete za povredu prava ličnosti koje po sadržaju odgovara vidu nematerijalne štete propisane odredbom člana 200. Zakona o obligacionim odnosima. S toga su neprihvatljivi navodi žalbe tužitelja da je odlukom Evropskog suda za ljudska prava ostvario pravo na naknadu za poseban vid štete u odnosu na onaj koji potražuje u konkretnom parničnom postupku.

Evropski sud za ljudska prava je donio odluku o tužiteljevom zahtjevu za naknadu nematerijalne štete primjenom člana 41 Evropske konvencije. Dosuđena naknada, primjenom citirane odredbe, predstavlja pravično zadovoljenje tužitelja kao oštećene strane usljed utvrđene povrede člana 5. stav 1. Evropske konvencije, čijim donošenjem je okončano raspravljanje o zahtjevu za naknadu nematerijalne štete.

Kako je odluka Evropskog suda za ljudska prava konačna i obavezujuća, shodno članu 44 i 46 Evropske konvencije, u odnosu na konkretni spor ima karakter presuđene stvari, usljed postojanja identiteta stranaka, tužbenog zahtjeva i činjeničnog osnova. Ove činjenice prvostepeni sud je pravilno cijenio odlučujući o prigovoru presuđene stvari i primjenom odgovarajućih procesnih odredbi, odbacio tužbu.

(Rješenje vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 P 003916 14 Gž od 07.05.2014. godine)

<----->

Obaveza isplate zakonskih zateznih kamata kod povrata oduzetog novca

Danom donošenja drugostepene odluke u prekršajnom postupku kojom je pravosnažno obustavljen prekršajni postupak protiv tužitelja i naloženo vraćanje privremeno oduzetih predmeta, odluka o oduzimanju predmeta je ostala bez pravnog osnova i zasnovan je obligaciono pravni odnos između tužitelja i tužene.

Zakašnjenje u vraćanju oduzetog novca i obaveza na plaćanje zakonske zatezne kamate, nastupa pravosnažnošću odluke u sudskom postupku, kojom je naložen povrat oduzetog novca.

Iz obrazloženja:

Presudom drugostepenog vijeća ovog suda, broj i datum naveden u uvodu, žalba tužitelja je odbijena, a žalba tužene je djelimično uvažena, te je prvostepena presuda preinačena u dosuđujućem dijelu tako što je odbijen tužbeni zahtjev kojim je traženo da se tužena obaveže isplatiti tužitelju iznos od 35.537,15 KM na ime obračunate zatezne kamate na iznos od 99.076,24 KM. Presuda je također preinačena i u djelu odluke o troškovima parničnog postupka tako da se tužitelj obavezuje tuženoj nadoknaditi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.867,00 KM u roku od 30 dana od dana prijema drugostepene presude.

U preostalom dijelu kojim je tužitelj odbijen sa tužbenim zahtjevom kojim traži da se tužena obaveže da isplati iznos od 331.779,10 KM na ime razlike cijene oduzete količine zlata, sa obračunatim zateznim kamata u iznosu od 119.004,16 KM, prvostepena presuda je potvrđena.

Prvostepenom presudom broj: S1 3 P 010188 12 P od 21.05.2014. godine tužena je obavezana da tužitelju isplati iznos od 35.537,15 KM na ime obračuna zatezne kamate na iznos od 99.076,24 KM, obračunat za razdoblje od 05.07.2007. do 11.06.2010. godine, u roku od 15 dana, od dana prijema presude. Tužitelj je odbijen sa dijelom tužbenog zahtjeva za isplatu iznosa od 331.779,10 KM, na ime

razlike cijene oduzete količine zlata, kao i sa obračunatom zateznom kamatom na isti iznos, u visini od 119.004,16 KM, zbog neosnovanosti i obavezan da tuženoj nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.800,00 KM u roku od 15 dana od dana prijema presude.

Revizija tužitelja je djelimično osnovana.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da je tužena Uprava za inidirektno oporezivanje BiH, Regionalni centar Mostar, dana 05.07.2007. godine, od tužitelja privremeno oduzela zlatni nakit u količini od 9.909,80 grama i novac u različitim valutama i apoenima koji izražen u domaćoj valuti iznosi ukupno 99.076,24 KM, na osnovu člana 65. u vezi sa članom 219. Zakona o krivičnom postupku BiH. Tužena je pokrenula prekršajni postupak protiv tužitelja zahtjevom od 14.05.2008. godine, a koji je rješenjem Opštinskog suda Mostar, broj: Pr-810/08 od 06.05.2009. godine, obustavljen, te je naloženo vraćanje privremeno oduzetih predmeta. Kantonalni sud u Mostaru je rješenjem, broj: 007-0-Pžp-09-000 214 od 29.12.2009. godine, odbio žalbu ovlaštenog organa i potvrdio prvostepeno rješenje. Dana 11.06.2010. godine izvršeno je vraćanje-primopredaja privremeno oduzetih predmeta tužitelju.

Po shvatanju revizijskog vijeća, danom pravosnažnosti navedenog rješenja Opštinskog suda Mostar, kojim je obustavljen prekršajni postupak protiv tužitelja i naloženo vraćanje privremeno oduzetih stvari, zasnovan je obligaciono pravni odnos između tužitelja i tužene na koji se upravo ima primjeniti odredba člana 277. stav 1. ZOO-a. U smislu citirane odredbe, kod obaveza koje za svoj predmet imaju predaju određene sume novca koji je u zakonitom opticaju, važi opšte pravilo da dužnik koji je u docnji, pored glavnice duguje i zakonsku zateznu kamatu, bez obzira da li je povjerilac zbog toga pretrpio štetu. Dakle, u konkretnom slučaju, sporno je bilo odrediti vrijeme kada je tužena pala u docnju. Naime, revizijsko vijeće

smatra da su nižestepeni sudovi pravilno utvrdili da je tužena oduzela od tužitelja zlatni nakit i novac u proceduri koju predviđa Zakon o krivičnom postupku BiH.

U slučaju kada na temelju zakonske osnove nadležni organ privremeno oduzme predmete, revizijsko vijeće nalazi da tada njihov rad nije bio nezakonit, pa ni protupravan, jer je postojao valjan pravni osnov za držanje privremeno oduzetih stvari.

Danom donošenja drugostepene odluke u prekršajnom postupku kojom je pravosnažno utvrđeno da tužitelj nije počinio predmetni prekršaj, odluka o oduzimanju predmeta je ostala bez pravnog osnova, pa je tužena bila u obavezi vratiti oduzeti novac.

Dakle, zakašnjenje u vraćanju oduzetog novca i obaveza na plaćanje zakonske zatezne kamate, nastupa pravosnažnošću odluke u sudskom postupku, kojom je naložen povrat novca. Kako je drugostepena odluka donesena dana 29.12.2009. godine, a novac tužitelju vraćen 5 mjeseci i 14 dana nakon, tj. dana 11.06.2010. godine, revizijsko vijeće zaključuje da je tuženi pao u docnju sa izvršenjem novčane obaveze i da mu, shodno gore citiranoj odredbi pripadaju zakonske zatezne kamate za predmetni period, zbog čega je tužiteljev zahtjev kojim potražuje zakonske zatezne kamate na oduzeti iznos od 99.076,24 KM djelimično osnovan.

(Presuda vijeća Apelacionog odjeljenja Suda BiH, broj: S1 3 P 010188 15 Rev od 14.10.2015. godine).

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

**KAD RADNIKU PRESTANE RADNI ODNOS NAKON OTVARANJA
STEČAJNOG POSTUPKA NAD PREDUZEĆEM ODLUKOM STEČAJNOG
UPRAVNIKA I KADA MU SE U STEČAJNOM POSTUPKU PRIZNAJU
POTRAŽIVANJA NA IME NEISPLAĆENIH PLAĆA RADNIK NE MOŽE
OSNOVANO TUŽBOM PRED NADLEŽNIM SUDOM POTRAŽIVATI
NAKNADU ZA NEMATERIJALNU ŠTETU U OBLIKU PRETRPLJENIH
DUŠEVNIH BOLOVA ZBOG UMANJENJA OPĆE ŽIVOTNE AKTIVNOSTI
ZBOG PRESTANKA RADNOG ODNOSA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 65 0 P 049949 13 Rev od 14.01.2014. godine).

<----->

Član 154., 158. i 173. Zakona o obligacionim odnosima

**POZIVANJE NA SLUŽENJE VOJNOG ROKA ILI SAMO SLUŽENJE VOJNOG
ROKA NE MOŽE SE SMATRATI ŠTETNOM RADNJOM, KAO ŠTO NI
OKOLNOST DA SE DUŠEVNA BOLEST KOD TUŽITELJA ISPOLJILA ZA
VRIJEME SLUŽENJA VOJNOG ROKA, SAMA PO SEBI, NE MOŽE ZASNOVATI
ODŠTETNU ODGOVORNOST FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE,
UKOLIKO TA BOLEST NIJE PROUZROKOVANA ODNOSOM NADLEŽNIH
PREMA OŠTEĆENOM ZA VRIJEME SLUŽENJA VOJNOG ROKA ILI NEKOM
TRAUMOM ODNOSNO STRESNOM SITUACIJOM ZA KOJU BI ODGOVARALA
FEDERACIJA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 39 0 P 002222 14 Rev od 10.07.2014. godine).

<----->

Član 172. Zakona o obligacionim odnosima

Član 78. Zakona o upravi

Član 108. Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

NITI JEDNA ODREDBA NAŠEG POZITIVNOG PRAVA, PA TAKO NI
ODREDBA ČLANA 172. ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA, NE
PROPISUJE NAMJERU ILI GRUBU NEPAŽNJU KAO POSEBNU
PRETPOSTAVKU ZA POSTOJANJE NEZAKONITOG ILI NEPRAVILNOG RADA
TIJELA ORGANA UPRAVE.

NEZAKONIT ILI NEPRAVILAN RAD TREBA SHVATITI KAO PONAŠANJE
SUPROTNO ZAHTJEVU KOJI BI U JAVNOM INTERESU VALJALO OSTVARITI
NORMALNIM OBAVLJANJEM SLUŽBE ILI DJELATNOSTI, ILI KAO ONAJ RAD
KOD KOGA POSTOJI ZNAČAJNO ODSUPANJE OD UOBIČAJENOG
POSTUPANJA, PRI ČEMU NIJE NEOPHODNO POSTOJANJE VOLJE ILI
PRISTANKA NA NANOŠENJE ŠTETE TREĆIM LICIMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 53 0 P 006887 13 Rev od 15.07.2014. godine).

<----->

Član 180. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

ODLUČNA ČINJENICA ZA UTVRĐIVANJE PASIVNE LEGITIMACIJE PO
ODREDBI ČLANA 180. STAV 1. ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA JE
ČIJI SU ORGANI PO VAŽEĆIM PROPISIMA BILI DUŽNI DA SPRIJEČE AKTE
TERORA I NASILJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 56 0 P 019968 12 Rev od 12.12.2013. godine).

<----->

Član 185. u vezi sa članom 189. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

UKOLIKO JE PRILIKOM GRADNJE GRAĐEVINA DOŠLA DO
PROTIVPRAVNOG ZADIRANJA U TUĐI ZRAČNI PROSTOR, USLJED ČEGA
VLASNIK KRIVICOM GRADITELJA NIJE MOGAO KORISTITI SVOJU
NEKRETNINU U PUNOM OBIMU, VLASNIKU PRIPADA PRAVO NA
NAKNADU ŠTETE ZBOG UMANJENJA VRIJEDNOSTI NJEGOVE NEKRETNINE
ILI ZBOG GUBITKA KORISTI KOJU BI ON OSTVARIO PO REDOVNOM TOKU
STVARI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 68 0 P 004072 13 Rev od 11.02.2014. godine).

<----->

Član 201. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

**PRILIKOM ODREĐIVANJA VISINE PRAVIČNE NOVČANE NAKNADE ZA
DUŠEVNE BOLOVE KOJE DJECA TRPE ZBOG SMRTI RODITELJA
RELEVANTNO JE DA LI SU SE U MOMENTU SAZNANJA ZA SMRT
RODITELJA NALAZILI NA VASPITANJU I IZDRŽAVANJU KOD RODITELJA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 33 0 P 031903 14 Rev od 03.07.2014. godine).

<----->

Član 154. i član 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

KOD UTVRĐENIH ČINJENICA DA NA NEKRETNINAMA TUŽITELJA NIJE PROUZROKOVANA ŠTETA I DA TUŽITELJU KAO VLASNIKU NIKO NE OSPORAVA PRAVO VLASNIŠTVA NA NEKRETNINAMA KOJE SU TREBALE BITI PREDMET EKSPROPRIJACIJE, NITI GA BILO KO LIŠAVA TOG PRAVA, TE DA ON I DALJE NA PREDMETNIM NEKRETNINAMA IMA ISTI OBIM PRAVA, KOJE JE IMAO I PRIJE NEGO ŠTO JE ZAKLJUČEN DJELIMIČNI SPORAZUM, DA MOŽE MIRNO UŽIVATI NEKRETNINE NA ISTI NAČIN KAKO JE TO ČINIO I RANIJE, TADA NEMA OSNOVA ZA ODGOVORNOST TUŽENIH NITI PO PRAVILIMA O PREDPOSTAVLJENOJ KRIVICI PO ČLANU 154. ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA, NITI PO OSNOVU ODGOVORNOSTI PRAVNOG LICA ZA ŠTETU KOJU JE NEZAKONITIM I NEPRAVILNIM RADOM PROUZROKOVAO NJEGOV ORGAN PO ČLANU 172. STAV 1. ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 33 0 P 003007 12 Rev od 18.06.2013. god.)

<----->

Odgovornost Bosne i Hercegovine za štetu proisteklu iz djelovanja NATO snaga

Imunitet međunarodnih snaga ne oslobađa državne vlasti od odgovornosti za štetu ukoliko međunarodne snage djeluju kao predstavnici države u održavanju mira i sigurnosti ili implementaciji međunarodnog sporazuma.

Iz obrazloženja:

Tokom prvostepenog postupka nije bila sporna činjenica da su pripadnici NATO snaga u sastavu jedinice SFOR-a tokom izvedene akcije nanijeli prvo i drugotužitelju tvrdim predmetima, mehaničkim oruđem i dijelovima ljudskog tijela, teške tjelesne povrede opasne po život koje su ostavile teške i trajne posljedice po zdravlje, a trećetužiteljici jake duševne bolove i strah za njihov život i oporavak.

Odlučujući o zahtjevu za naknadu štete nastale iz osnova navedenog događaja, prvostepni sud je izveo pravilan zaključak o pasivnoj legitimaciji i odgovornosti tužene Bosne i Hercegovine koja je svojim građanima garant za ostvarivanje najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda. Ustav BiH i Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda štite između ostalih i pravo na život, poštivanje privatnog i porodičnog života i doma, te zabranjuje da se bilo ko podvrgne torturi i neljudskom postupanju.

I prema shvatanju drugostepenog vijeća, Bosna i Hercegovina je potpisivanjem Sporazuma o statusu zaštitnih snaga UN zaključenog sa UN 15.05.1993. godine i kasnije aneksa sporazuma - Tehnički sporazum od 23.12.1995. godine, dala privilegije i imunitet pripadnicima NATO snaga u pogledu nadležnosti za pokretanje i vođenje krivičnih i prekršajnih postupaka za djela koja eventualno počinu pripadnici tih snaga. Članom 3. Sporazuma predviđeno je da će osoblje koje uživa privilegije i imunitet u okviru sporazuma, poštovati zakone BiH dok su oni u skladu sa zadacima/mandatom i suzdržavaće se od aktivnosti koje nisu u skladu sa prirodom operacije.

Imunitet međunarodnih snaga prema međunarodnim propisima ne oslobađa države od odgovornosti ukoliko međunarodne snage djeluju kao predstavnici države u održavanju mira i sigurnosti ili, kao u ovom slučaju, u implementaciji Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Svi aneksi Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH imaju jednaku važnost i ne dopuštaju da se naruši princip zaštite i ostvarivanja najvišeg nivoa ljudskih prava i osnovnih sloboda, čiji je garant tužena.

(Presuda Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: GŽ-159/10 od 15.03.2011. godine)

<----->

Osnov odgovornosti za štetu nastalu od minskoeksplozivnih sredstava

Za štetu nastalu u procesu uklanjanja minskoeksplozivnih sredstava koju provodi Centar za uklanjanje mina u BiH, Bosna i Hercegovina odgovara po principu objektivne odgovornosti, jer taj proces ima karakter opasne djelatnosti.

Za štetu koja nije nastala u vezi sa tim procesom, Bosna i Hercegovina odgovara po principu subjektivne odgovornosti, odnosno krivice.

Iz obrazloženja

Neosnovano tužitelji u žalbi ukazuju na odgovornosti tužene primjenom člana 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima. Po principu objektivne odgovornosti za štetu odgovara imalac opasne stvari ili lice koje se bavi opasnom djelatnošću. Tužena nije imalac mina i neeksplozivnih ubojitih sredstava, pa nema osnova za odgovornost primjenom citirane odredbe koju je prvostepeni sud pravilno primijenio i izveo zaključak da je objektivna odgovornost uspostavljena isključivo prema osobama uključenim u proces deminiranja.

Prednik tužitelja smrtno je stradao prilikom sječe ogrijevnog drveta u obilježenom minskom polju te time štetni događaj nije u vezi procesima koje je iz svoje nadležnosti preduzimao Centar za uklanjanje mina u BiH.

Za štetu prouzrokovanu trećim licima u vršenju svojih funkcija, Bosna i Hercegovina, odgovara prema članu 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima. Međutim, za postojanje osnova odgovornosti primjenom navedene odredbe nužno je utvrđenje uzročno posljedične veze između štete i radnje tužene. U konkretnom sporu nisu se ostvarili propisani uslovi za utvrđenje odgovornosti tužene za štete, s obzirom da nije utvrđeno postojanje propusta u radnjama tužene. Provedeni dokazi potvrđuju da je tužena izvršila sve potrebne radnje u izvršenju zakonom propisanih zadataka. Naime, tužena je nakon izviđanja utvrdila da se radi o zoni visokog rizika, dala prijedlog o stavljanju na listu prioriteta, izvršila je definisanje rizične površine, postavila vidljiva obilježja upozorenja na mine, vršila reizviđanja na terenu, koordinirala aktivnost deminiranja i konačno vršila edukaciju stanovništva.

Time je tužena postupala na zakonom propisan način i nije odgovorna za štetu koja je nastupila isključivom krivicom prednika tužitelja, usljed čega je i prema ocjeni drugostepenog vijeća tužbeni zahtjev neosnovan.

(Presuda Apelacionog odjeljenja Suda BiH broj: S1 3 P 007844 13 GŽ od 06.09.2013.godine)

<----->

DOKAZIVANJE ŠTETE IZAZVANE OPASNOM STVARI ILI OPASNOM DJELATNOŠĆU

Zakon o obligacionim odnosima čl. 173 i 174

- Za štetu izazvanu opasnom stvari, odnosno opasnom djelatnošću se odgovornost zasniva na stvorenom riziku, a ne na krivici, pa je, da bi oštećeni ostvario pravo na naknadu te štete, dovoljno da dokaže da je pretrpio štetu i da ona potiče od opasne stvari ili opasne djelatnosti.

Obrazloženje:

"S tog razloga, kako tuženi tokom postupka nije dokazao činjenične tvrdnje da se tužitelj prilikom silaska niz mašinske stepenice nije pridržavao za rukohvat, a niti da se njegova "nedovoljna pažanja i neopreznost" ogleda u nekim drugim postupcima tužitelja, to se pravilnim ukazuje utvrđenje suda, da na strani tužitelja ne postoje propusti koji se mogu isključivo ili barem djelimično dovesti u vezu sa nastalom povredom, nego da se povreda tužitelja može vezati isključivo za okolnosti radnog mjesta i sredine u kojoj se obavlja (prisutna ugljena prašina i vlaga), kao i karakteristike mašinskog stepeništa (koje je visoko, od čelika, strmo sa djelimično iskrivljenim gazištima) kojim se kretao tužitelj, a koje zbog svojih osobina predstavljaju opasnu stvar, čiji je imalac tuženi.

Slijedom navedenog, pravilno prvostepeni sud utvrđuje da je za nastanak povrede na radu tužitelja, a time i štete, isključivo odgovoran tuženi, jer se za štetu izazvanu opasnom stvari, odnosno opasnom djelatnošću, odgovornost zasniva na stvorenom riziku (a ne na krivici). S toga, da bi oštećeni ostvario pravo na naknadu štete, u smislu odredbe člana 173. i člana 174. ZOO, dovoljno je da dokaže da je pretrpio štetu i da ona potiče od opasne stvari ili opasne djelatnosti, a što je tužitelj u konkretnom slučaju dokazao."

(Presuda Kantonalnog suda u Tuzli, 32 0 Rs 399217 22 Rsž od 11.7.2023. godine)

<----->

Naknada nematerijalne štete zbog neosnovanog lišenja slobode

Činjenica da je tužitelj prije određivanja pritvora zauzimao visokorangirane pozicije u organima vlasti nije poseban osnov za naknadu štete, nego je okolnost koja se cijeni u odnosu na ugled koji je uživao u javnosti prije pritvaranja.

Intenzivno medijsko praćenje krivičnog postupka u kome je tužitelj bio jedan od okrivljenih, broj i sadržaj napisa, nisu poseban osnov za odmjeravanje visine naknade štete, nego okolnost koja se cijeni u sklopu duševnog bola pretrpljenog zbog objavljivanja ličnog imena okrivljenog.

Iz obrazloženja:

Prvostepenom presudom obavezana je tužena Bosna i Hercegovina - Ministarstvo pravde BiH, da tužitelju naknadi nematerijalnu štetu zbog neosnovanog lišenja slobode u trajanju od 331. dan određenog u krivičnom postupku u kome je tužitelj pravosnažnom presudom oslobođen optužbe da je počinio krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, udruživanja radi vršenja krivičnih djela i krivično djelo organizovanog kriminala.

U vrijeme određivanja pritvora tužitelj je bio bivši član Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Međutim, ova činjenica se cijeni isključivo u odnosu na ugled koji je tužitelj uživao u javnosti prije pritvaranja i ne može biti poseban osnov koji utiče na visinu naknade. Broj i sadržaj napisa u medijima nisu poseban osnov za odmjeravanje visine naknade nematerijalne štete, nego okolnost koja se cijeni u sklopu duševnih bolova koje je tužitelj trpio zbog objavljivanja ličnog imena u sredstvima informisanja.

(Presuda Apelacionog odjeljnja Suda BiH broj: GŽ-161/10 od 09.03.2011.godine)

<----->

Član 172. Zakona o obligacionim odnosima

NEZAKONIT ILI NEPRAVILAN RAD TREBA SHVATITI KAO PONAŠANJE SUPROTNO ZAHTJEVU KOJI BI U JAVNOM INTETRESU VALJALO OSTVARITI NORMALNIM OBAVLJANJEM SLUŽBE ILI DJELATNOSTI, ODNOSNO KAO ONAJ RAD KOD KOGA POSTOJI ZNAČAJNO ODSUPANJE OD UOBIČAJENOG POSTUPANJA, PRI ČEMU NIJE NEOPHODNO POSTOJANJE „VOLJE ILI PRISTANKA NA NANOŠENJE ŠTETE TREĆIM LICIMA“. SADAŠNJA SUBJEKTIVNA KONCEPCIJA ODGOVORNOSTI DRŽAVE, ENTITETA ILI KANTONA ZA NEZAKONIT ILI NEPRAVILAN RAD SUDA SUPROTNA JE NAČELU PRAVNE DRŽAVE I JAVNOG INTERESA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 65 0 Ps 077959 11 Rev od 25.12.2012. god.)

<----->

Član 154. stav 2. u vezi sa članom 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima

Član 206. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

DJELATNOST MEDICINARA, U PRAVILU, SE NE MOŽE SMATRATI OPASNOM DJELATNOŠĆU.

(Rješenje Vrhovnog suda FBiH broj: 17 0 P 045329 12 Rev od 02.07.2013. god.)

<----->

Član 173. Zakona o obligacionim odnosima

OŠTEĆENI NE MORA DOKAZIVATI DA ŠTETA KOJU JE PRETRPIO POTJEČE OD OPASNE STVARI, ODNOSNO OPASNE DJELATNOSTI, AKO DOKAŽE DA SU TE STVARI ODNOSNO DJELATNOSTI SUDJELOVALE U ŠETNOM DOGAĐAJU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 Ps 024729 11 Rev od 16.05.2013. god.)

<----->

NAKNADA IZGUBLJENE KORISTI

Zakon o obligacionim odnosima čl. 154 i 155 i član 189 stav 3

- Kako je tužitelj protivpravnim oduzimanjem posjeda na nepokretnostima od strane tuženih bio onemogućen da ostvari dobit izdavanjem tih nekretnina u zakup, postoji uzročna veza između navedenog protivpravnog postupanja tuženih i štete koja je usljed toga nastala za tužitelja pa su ostvarene pretpostavke za obavezivanje tuženih da tužitelju naknade nastalu štetu u vidu izgubljene koristi.

(Presuda Vrhovnog suda Republike Srpske, 71 0 P 211126 22 Rev od 19.8.2022. godine)

<----->

Član 173. Zakona o obligacionim odnosima

STEPENICE SE PO REDOVNOM TOKU STVARI NE MOGU SMATRATI OPASNOM STVARI, ALI JE TO MOGUĆE U ODREĐENIM SLUČAJEVIMA OBZIROM NA KONSTRUKCIJU, NJIHOVA SVOJSTVA, TE NAČIN I MJESTO NJIHOVE UPOTREBE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 36 0 P 005651 12 Rev od 26.03. 2013. god.)

<----->

Član 175. Zakona o obligacionim odnosima

POD PROTIVPRAVNIM DRŽAOCEM SE SMATRA SVAKO ONO LICE KOJE NA PROTIVPRAVAN NAČIN ODUZME FAKTIČKU VLAST NAD STVARI VLASNIKU, ODNOSNO LICE KOJE JE PROTIV

VOLJE IMAOCA DOŠLO U POSJED STVARI. STOGA SVOJSTVO NEOVLAŠTENOG VOZAČA U SMISLU ČLANA 175. ZOO IMA ONO LICE KOJE JE VOZILO OTUĐILO U NAMJERI DA STEKNE SVOJINU NAD NJIM ILI SAMO RADI PRIVREMENE UPOTREBE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 51 0 P 016150 11 Rev od 13.11.2012. god.)

<----->

Član 177. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima
KOD UTVRĐENJA ODGOVORNOSTI U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI TREBA IMATI U VIDU ČINJENICU DA JE PROPUST VOZAČA KADA UPRAVLJA MOTORNIM VOZILOM, BUDUĆI DA JE U PITANJU OPASNA STVAR ZNAČAJNIJA U POGLEDU NASTANKA POSLJEDICA OD PROPUSTA BICIKLISTE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 32 0 P 122350 12 Rev od 09.07.2013. god.)

<----->

Član 192. Zakona o obligacionim odnosima
KADA JE TUŽITELJ U DUŽEM VREMENSKOM PERIODU (4 god.) RADIO KAO RUKOVAOC MAŠINE, BIO UPOZNAT SA PRAVILNIM NAČINOM RADA NA MAŠINI, A NE RADI SE O NAROČITO KOMPLIKOVANOJ MAŠINI U SITUACIJI KADA TUŽITELJ DOŽIVI POVREDU NA RADU, RADEĆI NA TOJ MAŠINI, ON SE U PARNIČNOM POSTUPKU POKRENUTOM NJEGOVOM TUŽBOM RADI NAKNADE ŠTETE OD POSLODAVCA NE MOŽE SA USPJEHOM POZIVATI NA ČINJENICU DA GA JE POSLODAVAC RASPOREDIO NA RAD NA MAŠINI ZA KOJU SE TRAŽI ŠKOLSKA SPREMA KOJU ON NIJE POSJEDOVAO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 36 0 P 002943 11 Rev od 28.02.2013. god.)

<----->

Član 200. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima
SAMA ČINJENICA DA JE OTKAZ UGOVORA O RADU BIO NEZAKONIT, NE PREDSTAVLJA VALJAN PRAVNI OSNOV ZA DOSUĐENJE NAKNADE NEMATERIJALNE ŠTETE ZA PRETRPLJENE DUŠEVNE BOLOVE ZBOG UMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI, POVREDE UGLEDA I ČASTI, TE PRETRPLJENOG STRAHA, VEĆ SE ISTA PRIZNAJE SAMO AKO JE POSTUPAK PROTIV ZAPOSLENIKA VOĐEN ZLONAMJERNO I ŠIKANOZNO, TJ. DA JE U POSTUPKU NEZAKONITOG OTKAZIVANJA ZAPOSLENIK BIO IZLOŽEN VRIJEĐANJU, UMANJENJU NJEGOVOG UGLEDA, DOSTOJANSTVA I SL.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 51 0 P 005925 12 Rev od 25.07.2013. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima
SAMA ČINJENICA DA JE JEDAN OD ZAKONSKIH USLOVA ZA ODREĐIVANJE PRITVORA TUŽITELJU BILA I ODREDBA ČLANA 146. STAV 1. TAČKA a) ZKP FBIH, A TO JE DA SE KRIJE I DA POSTOJE DRUGE OKOLNOSTI KOJE UKAZUJU NA OPASNOST OD BJEKSTVA (PRITVOR ODREĐEN OSIM IZ TOG RAZLOGA I PO TAČKAMA b) i d) ISTOG ČLANA ZKP FBIH) NE ZNAČI, DA JE ISPUNJEN USLOV IZ ČLANA 439. STAV 3. ZKP FBIH DA TUŽITELJU NE PRIPADA NAKNADA ŠTETE JER DA JE SVOJIM NEDOPUŠTENIM POSTUPCIMA PROUZROKOVAO LIŠENJE SLOBODE. NEDOPUŠTENI POSTUPCI PRITVORENOG MORAJU BITI POSEBNO DOKAZANI U PARNICI ZA NAKNADU ŠTETE I NJIH MORA DOKAZATI TUŽENA STRANA, KOJA SE NA ISTE I POZIVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 43 0 P 004484 11 Rev od 20.05.2013. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima
OŠTEĆENI SE MOŽE PUNOVAŽNO U VANSUDSKOJ NAGODBI ODREČI SAMO ONE ŠTETE (POTRAŽIVANJA) KOJA JE BILA POZNATA ILI JE PO REDOVNOM TOKU STVARI BILA PREDVIDLJIVA U MOMENTU ZAKLJUČENJA VANSUDSKE NAGODBE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 32 0 P 043202 12 Rev od 07.02.2013. god.)

<----->

Član 712. Zakona o obligacionim odnosima
ZA OŠTEĆENJE I PROPAST STVARI OSTAVOPRIMAC ODGOVARA PO PRINCIPU PREDPOSTAVLJENE KRIVICE (PREDPOSTAVLJA SE DA JE KRIV DOK SUPROTNO NE DOKAŽE).

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: 17 0 P 047965 13 Rev od 11.04.2013. god.)

<----->

Primjena odredaba člana 277. u vezi sa članom 186. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list" SFRJ br. 27/78 do 57/89 i "Službeni glasnik" RS br. 17/93, 3/96 i 39/03)

„ZATEZNE KAMATE NA NOVČANO POTRAŽIVANJE NAKNADE NENOVČANE MATERIJALNE ŠTETE TEKU OD TRENUTKA ŠTETE“.

Zaključak Građansko-upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske od 01.10.2012. godine

<----->

Član 154. stav 2. i Član 173. stav 4. Zakona o obligacionim odnosima
GRAD MOSTAR, KOJI JE BIO UKLJUCEN U ORGANIZOVANI POVRATAK MJEŠTANA NA PODRUCJU PODVELEŽJA, POZIVAJUCI ISTE PUTEM SREDSTAVA JAVNOG INFORMISANJA DA SE SLOBODNO VRATE SVOJIM KUCAMA JER JE PODRUCJE BEZBJEDNO, ODGOVORAN JE ZA ŠTETU KOJU POVRATNIK PRETRPI USLIJED EKSPLOZIJE MINE, JER JE PREUZIMAJUCI KONTROLU NAD TIM PODRUCJEM BIO DUŽAN PREDUZETI NEOPHODNE MJERE RADI ZAŠTITE I OSIGURANJA POVRATKA NA PODRUCJE PODVELEŽJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 58 0 P 000657 11 Rev od 05.04.2012. god.)

<----->

Član 154. Zakona o obligacionim odnosima
Član 1. i Član 2. Zakona o utvrđivanju ratne štete
NEMATERIJALNA ŠTETA PROUZROKOVANA ZA VRIJEME RATA PROTIVZAKONITIM ODVOĐENJEM CIVILA U LOGORE ILI NJIHOVIM DRUGIM PROTIVZAKONITIM ZATVARANJEM NE MOŽE SE SMATRATI RATNOM ŠTETOM.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 68 0 P 001956 11 Rev od 15.11.2011. god.)

<----->

Član 154. i Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

S OBZIROM DA NISU DONESENI POSEBNI PROPISI KOJIMA BI DRŽAVA BIH ILI NJEN ENTITET FEDERACIJA BIH, NA NACELIMA DRUŠTVENE SOLIDARNOSTI, RAVNOMJERNOG SNOŠENJA JAVNOG TERETA TE PRAVICNOG I BRZOG OBEŠTECENJA, REGULISALA PITANJE OBEŠTECENJA GRADANA ZA ŠTETE IZ RATNOG PERIODA, TO SE U POSTUPCIMA ZA NAKNADU TAKVE NEMATERIJALNE ŠTETE IMAJU PRIMJENITI OPCA PRAVILA ODŠTETNOG PRAVA SADRŽANA U ODREDBAMA ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA. TA ŠTETA DOSUDUJE SE, U PRAVILU, U JEDNSTVENOM IZNOSU PRAVICNE NAKNADE, A PRI ODMJERAVANJU NJENE VISINE IMAJU SE PRIMJENITI KRITERIJI PROPISANI ODREDBOM ČLANA 200. ZOO.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 68 0 P 001956 11
Rev od 15.11.2011. god.)

<----->

Član 154. Zakona o obligacionim odnosima

Član 308. Zakona o državnoj upravi

NEMATERIJALNU ŠTETU KOJU JE GRADANINU PROTIVZAKONITIM ODVOĐENJEM U LOGORE ILI DRUGIM PROTIVZAKONITIM ZATVARANJEM U TOKU RATNOG PERIODA, NA PODRUČJU FEDERACIJE BIH POD KONTROLOM HVO ILI ARMIIJE BIH, PROUZROKOVAO PRIPADNIK ORUŽANIH SNAGA, DUŽNA JE NAKNADITI FEDERACIJA BIH, OSIM AKO DOKAŽE DA JE U DATIM OKOLNOSTIMA PRIPADNIK ORUŽANIH SNAGA POSTUPAO ONAKO KAKO JE TREBALO.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 68 0 P 001956 11
Rev od 15.11.2011. god.)

<----->

Član 170. Zakona o obligacionim odnosima

ODGOVORNOST ZDRAVSTVENE USTANOVE ZA ŠTETU PROUZROKOVANU MEDICINSKOM INTERVENCIJOM JE SUBJEKTIVNE A NE OBJEKTIVNE PRIRODE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 32 0 P 091661 11
Rev od 21.05.2012. god.).

<----->

Član 172. Zakona o obligacionim odnosima

EVROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA PRILIKOM RAZMATRANJA PITANJA ODGOVORNOSTI DRŽAVE ZA RAD NJEZINIH SUDSKIH TIJELA NE NAVODI KRIVICU KAO POSEBNU PRETPOSTAVKU ODGOVORNOSTI, ALI JE KRIVICA IPAK JEDAN OD FAKTORA KOJI SE UZIMA U OBZIR PRI PROCJENI DA LI JE SUDSKA VLAST OCITO I TEŠKO PREKORACILA GRANICE SVOJE DISKRECIJE, ODNOSNO DA LI JE „POVREDA DOVOLJNO OZBILJNA“.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 45 0 P 013093 10
Rev od 26.04.2012. god.)

<----->

Član 173. Član 174. i Član 177. Zakona o obligacionim odnosima

Član 74. Zakona o rudarstvu

POSTOJI ISKLJUCIVA ODŠTETNA ODGOVORNOST RUDARSKJE ORGANIZACIJE U SLUCAJU KADA JE OŠTECENI OTPOCEO GRADNJU SVOGA STAMBENOG OBJEKTA PRIJE NEGO ŠTO JE SPORNO PODRUČJE PROGlašENO RUDNIM POLJEM, A RUDARSKA ORGANIZACIJA GA NI NAKNADNO NIJE UPOZORILA DA GRADI NA EKSPLOATACIONOM RUDNOM POLJU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 32 0 P 054938 11
Rev od 26.07.2012. god.)

<----->

Član 178. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima

U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI SUDJELUJE SVAKO VOZILU KOJE JE DOPRINIJELO RAZVOJU SITUACIJE KOJA JE DOVELA DO NEZGODE. KADA JE ŠTETA NA VOZILU TUŽITELJA PROUZROKOVANA SKRIVLJENIM POSTUPANJEM IMALACA DVA RAZLICITA MOTORNA VOZILA, TADA TUŽITELJU NE PRIPADA PRAVO NA POTPUNU NAKNADU ŠTETE SAMO OD JEDNOG IMAOCA VOZILA, VEC SAMO U DIJELU U KOJEM JE ON DOPRINIJEAO PROUZROKOVANOJ ŠTETI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 65 0 Ps 022929 11
Rev od 22.05.2012. god.)

<----->

Član 192. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

POSTOJI DOPRINOS OŠTECENOG ZA NASTALU ŠTETU U SITUACIJI KADA JE ON, U ŽIVOTNOJ DOBI OD SEDAM GODINA I BEZ NADZORA RODITELJA ILI ODRASLE OSOBE, IZNENADA ISTRCAO IZA NATOVARENIH ZAPREŽNIH KOLA NA KOLOVOZ, NAKON CEGA GA JE UDARILO PUTNICKO MOTORNO VOZILU OSIGURANIKA TUŽENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 43 0 P 013587 11
Rev od 12.07.2012. god.)

<----->

Član 192. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

OŠTECENI JE DUŽAN DA NASTOJI SMANJITI ŠTETU, ALI SE NE MOŽE ZAHTIJEVATI DA NJEGOVI ANGAŽMAN U TOM PRAVCU NOVCANO, FIZICKI ILI PSIHIČKI PRELAZI RAZUMNU MJERU.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000815 10 Rev
od 06.12.2011. god.

<----->

Član 195. Zakona o obligacionim odnosima

Član 16. tacka 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti

Član 3. stav 2., Član 9. i Član 10. Zakona o zdravstvenom osiguranju

UKOLIKO TUŽILAC, KAO OSIGURANIK, NE ISKORISTI PRAVO NA LIJECENJE U DOMAĆOJ ZDRAVSTVENOJ USTANOVI, VEC SAMOINCIJATIVNO OBAVI LIJECENJE U STRANOJ ZDRAVSTVENOJ USTANOVI, U KOJOJ I SNOSI TROŠKOVE LIJECENJA, NEMA PRAVO ZAHTIJEVATI REGRES ISPLACENOG IZNOSA OD TUŽENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 58 0 P 001418 11
Rev od 29.05.2012. god.)

<----->

Član 197. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima

NENASLJEDIVO JE PRAVO NA RENTU ZBOG SMRTI BLISKOG LICA ILI USLJED POVREDE TIJELA ILI OŠTEĆENJA ZDRAVLJA, IZUZEV DOSPJELIH IZNOSA UTVRĐENIH PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM ILI PISMENIM SPORAZUMOM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 63 0 P 006450 11
Rev od 22.05.2012. god.)

<----->

Član 201. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

TRAJNIIJA ZAJEDNICA ŽIVOTA NIJE ZAKONSKA PRETPOSTAVKA ZA DOSUDENJE PRAVICNE NOVCANE NAKNADE RODITELJIMA ZA NJIHOVE DUŠEVNE BOLOVE ZBOG NAROCITO TEŠKOG

INVALIDITETA NJIHOVOG SINA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 32 0 P 057263 11
Rev od 03.04.2012. god.)

<----->

Član 154. Zakona o obligacionim odnosima

Član 124. i Član 144. Zakona o prostornom uređenju

Član 5. stav 2. tacka 9. i Član 24. stav 3. Zakona o sigurnosti željeznickog prometa

VLASNIKU OBJEKTA IZGRADENOG U ZAŠTITNOM PRUŽNOM POJASU, BEZ SAGLASNOSTI
ŽELJEZNICKOG PREDUZECA, NE MOŽE SE PRUŽITI ZAŠTITA POVODOM ŠTETE NASTALE
USLIJED SVAKODNEVNIH PROLAZAKA ŽELJEZNICKIH KOMPOZICIJA, PROIZVEDENIH VIBRACIJA I
IZGRADNJE PRUŽNOG PRELAZA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000301 09
Rev od 30.03.2011. god.)

<----->

Član 154. Zakona o obligacionim odnosima

Član 1. i Član 2. Zakona o utvrđivanju ratne štete

OŠTECENJA PARCELA KOJA SU NASTALA PRILIKOM DEMONTAŽE PRIVREMENIH VOJNIH
OBJEKATA U TOKU 1997. god., SAGRADENIH OD STRANE ARMIJE BIH U PERIODU 1994. -
1995. GODINA, NE MOGU SE SMATRATI RATNOM ŠTETOM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000110 09
Rev od 01.02.2011. god.)

<----->

Član 154. stav 2. i 173. Zakona o obligacionim odnosima

Član 2. Zakona o prometu eksplozivnih materija i zapaljivih tecnosti i gasova

BRZOGORECI ŠTAPIN (C-10), KOJI SADRŽI EKSPLOZIVNI PRAH, PREDSTAVLJA OPASNU STVAR.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 63 0 P 004119 10
Rev od 16.08.2011. god.)

<----->

Član 154. i Član 201. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

DA BI SUD IZVEO ZAKLJUCAK O POSTOJANJU UZROČNE VEZE IZMEDU TJELESNOG
OZLJEDIVANJA I KASNIJE NASTUPJELOG SMRTNOG ISHODA POTREBNO JE POSTOJANJE
DOKAZANOG KONTINUITETA PREDVIDIVIH MEDICINSKIH UZROKA I POSLJEDICA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 33 0 P 001236 09
Rev od 18.01.2011. god.)

<----->

Član 170. stav 1. i Član 171. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

KADA VOZAC KOJI JE ZAPOSLEN KOD PREDUZECA ILI PRAVNOG LICA PROUZROKUJE ŠTETU
UPOTREBOM VOZILA KOJE MU JE POVJERENO, ODŠTETNA ODGOVORNOST JE NA PREDUZECU
ODNOSNO PRAVNOM LICU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000437 10
Rev od 29.03.2011. god.)

<----->

Član 172. Zakona o obligacionim odnosima

PROPUST NADLEŽNIH POLICIJSKIH SNAGA DA NA ODGOVARAJUĆI NAČIN ZAŠTITE RASKRSNICU NA KOJOJ JE TUŽITELJ ZADOBIO TJELESNU POVREDU USLIJED AKATA NASILJA ZASNIVA ODŠTETNU ODGOVORNOST KANTONA I USLIJED NEPRAVILNOG RADA NJEGOVOG ORGANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000261 09
Rev od 17.02.2011. god.)

<----->

Član 173. i Član 177. Zakona o obligacionim odnosima

POSLOVI ČIŠĆENJA RUDNICKE JAME RADI NJENE REKONSTRUKCIJE, TOKOM KOJIH JE DOŠLO DO PADA GROMADE UGLJA I TJELESNOG POVRJEDIVANJA TUŽITELJA, PREDSTAVLJAJU OPASNU DJELATNOST OD KOJE POTICE POVEĆAN RIZIK NASTANKA ŠTETE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 Rs 000521 10
Rev od 07.04.2011. god.)

<----->

Član 173. i Član 174. Zakona o obligacionim odnosima

OBJEKTIVNA ODŠTETNA ODGOVORNOST OPCINE NE MOŽE SE ZASNOVATI NA CINIENICI DA JE ONA BILA NARUCILAC RADOVA TOKOM KOJIH JE IZVODAC KORISTIO SVOJ EKSPLOZIVNI MATERIJAL, A PO ZAVRŠETKU RADOVA NEUPOTRIJEBLJENI EKSPLOZIVNI MATERIJAL PROPUSTIO UNIŠTITI, ŠTO JE BILO U UZROČNOJ VEZI SA ŠTETNIM DOGAĐAJEM KOJI SE DESIO SEDAM GODINA NAKON OKONČANJA RADOVA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-07-001563 od 17.02.2009. god. i Odluka o dopustivosti Ustavnog suda BiH broj AP-964/09 od 25.10.2011. god.)

<----->

Član 177. stav 4. i Član 404. Zakona o obligacionim odnosima

DJELIMICNI DOPRINOS TREĆE OSOBE NASTANKU ŠTETE NE OSLOBADA IMAOČA OPASNE STVARI OD ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU BUDUĆI DA ISTI U TOM SLUČAJU ODGOVARA SOLIDARNO S TREĆOM OSOBOM, A TO ZNAČI DA ODGOVARA ZA CIJELU ŠTETU UKOLIKO JE OŠTEĆENI NAKNADU ŠTETE ZAHITIJEVAO SAMO OD NJEGA. KAD IMALAC OPASNE STVARI NAKNADI CJelokUPNU ŠTETU OŠTEĆENOM STICE REGRESNO PRAVO PREMA TREĆOJ OSOBI KOJA JE DJELIMICNO DOPRINIJELE NASTANKU ŠTETE, SRAZMJERNO UDJELIMA U NASTANKU ŠTETE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 25 0 P 012679 10
Rev od 17.05.2011. god.)

<----->

Član 177. Zakona o obligacionim odnosima

Član 74. stav 1. Osnovnog zakona o rudarstvu

Član 22. stav 1. Zakona o izgradnji stambenih i gospodarskih objekata na selu

NE POSTOJI ODŠTETNA ODGOVORNOST RUDNIKA UKOLIKO JE STAMBENI OBJEKAT, BEZ PRIBAVLJENOG MIŠLJENJA RUDARSKOG PREDUZEĆA O MOGUĆNOSTI PREDUZIMANJA GRADNJE OBJEKTA, SAGRAĐEN NA PODRUČJU KOJE JE U VRIJEME GRADNJE VEĆ BILO PROGLAŠENO RUDNIM POLJEM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000460 10
Rev od 24.02.2011. god.)

<----->

Član 178. Zakona o obligacionim odnosima

ODREDBE ČLANA 178. ZOO PROPISUJU MJEŠOVIT SISTEM REGULISANJA ODGOVORNOSTI ZA ŠTETE NASTALE U SLUCAJU UDESA IZAZVANOG MOTORNIM VOZILIMA U POKRETU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 64 0 P 005900 09 Rev od 11.01.2011. god.)

<----->

Član 180. Zakona o obligacionim odnosima

ODGOVORNOST FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA ŠTETU NASTALU USLIJED TERORISTICKIH AKATA JE IZVORNA, PRIMARNA I NEPOSREDNA, TAKO DA ONA POSTOJI NEOVISNO O TOME DA LI JE ŠTETNIK POZNAT, DOSTUPAN ORGANIMA GONJENJA, KRIVICNO GONJEN ILI OGLAŠEN KRIVIM.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 53 0 P 001538 09 Rev od 22.02.2011. god.)

<----->

Član 195. Zakona o obligacionim odnosima

OŠTECENI IMA PRAVO NA NAKNADU ŠTETE ZA TUDU NJEGU I POMOC I UKOLIKO MU JE TA POMOC PRUŽENA BESPLATNO OD STRANE ČLANOVA NJEGOVE PORODICE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000319 09 Rev od 08.03.2011. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

ORIJENTACIONI KRITERIJI VRHOVNOG SUDA F BIH NISU MATEMATICKA FORMULA KOJA PUKIM AUTOMATIZMOM SLUŽI ZA UTVRĐIVANJE I IZRACUNAVANJE PRAVICNE NOVCANE NAKNADE, JER ODLUCIVANJE O IZNOSU NEMATERIJALNE ŠTETE JESTE SUDENJE U KOJEM SE PRIMJENJUJE PRAVNI STANDARD PRAVICNOSTI PRI ODMJERAVANJU NOVCANE ODŠTETE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 36 0 P 005883 10 Rev od 08.09.2011. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

LIČNA PRIMANJA TUŽITELJA PO OSNOVU IZUZETNOG MATERIJALNOG OBEZBJEDENJA NE URACUNAVAJU SE U PRAVICNU NOVCANU NAKNADU ZA PRETRPLJENE DUŠEVNE BOLOVE ZBOG UMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 28 0 P 000269 11 Rev od 08.09.2011. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

U SPOROVIMA ZA NAKNADU ŠTETE ZBOG NEOSNOVANOG PRITVARANJA PRIMJENJUJE SE ZAKON O KRIVIČNOM POSTUPKU KOJI JE U PRIMJENI U VRIJEME OKONCANJA KRIVICNOG POSTUPKA, A NE ZAKON KOJI JE BIO U PRIMJENI U VRIJEME LIŠAVANJA SLOBODE, JER SE OSNOVANOST LIŠAVANJA SLOBODE OCJENJUJE PREMA KRAJNJEM ISHODU KRIVICNOG POSTUPKA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 70 0 P 000995 10
Rev od 27.09.2011. god.)

<----->

Član 206. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima
KAD JE VIŠE LICA SVOJIM RADNJAMA PROUZROKOVALO ŠTETNU POSLJEDICU, ALI NI JEDNA OD
TIH RADNJI SAMA ZA SEBE NE BI DOVELA DO NASTANKA UKUPNE ŠTETE, ŠTETNICI
ODGOVARAJU SOLIDARNO AKO SU ŠTETU PROUZROKOVALI DJELUJUCI ZAJEDNO ILI
NEZAVISNO JEDAN OD DRUGOGA, AKO SE NE MOGU UTVRDITI NJIHOVI UDJELI U
UZROKOVANOJ ŠTETI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 56 0 P 017502 10
Rev od 12.07.2011. god.)

<----->

Član 376. i Član 377. Zakona o obligacionim odnosima
ZASTARJELOST ZAHTJEVA ZA NAKNADU ŠTETE CIJENI SE PREMA PROPISU IZ ČLANA 376. I
ČLANA 377. ZOO BEZ OBZIRA DA LI SE NAKNADA ZAHTIJEVA ZA VEC NASTALU ŠTETU ILI ZA
ŠTETU ZA KOJU JE PO REDOVNOM TOKU STVARI IZVJESNO DA CE SUKCESIVNO NASTAJATI U
BUDUCNOSTI, KAO I BEZ OBZIRA DA LI SE NAKNADA BUDUCE ŠTETE ZAHTIJEVA U OBLIKU
NOVCANE RENTE ILI U JEDNOKRATNOM IZNOSU. NAKNADU ŠTETE KOJA CE SUKCESIVNO
NASTAJATI U BUDUCNOSTI (IZGUBLJENO IZDRŽAVANJE, IZGUBLJENA ZARADA, NAKNADA ZA
TUDU POMOC I NJEGU I SL.) OŠTECENI MOŽE OSTVARIVATI I SUKCESIVNIM UTUŽIVANJEM
NAKNAD ZA PROTEKLI PERIOD, A NE SAMO U VIDU RENTE. U TOM SLUCAJU ROKOVI
ZASTARJELOSTI ZA PRVO UTUŽENO POTRAŽIVANJE RACUNAJU SE PO ODREDBAMA ČLANA
376. ODNOSNO ČLANA 377 ZOO, A ZA SVAKO SLIJEDECE UTUŽENO POTRAŽIVANJE TECE
NOVI ROK ZASTARJELOSTI OD DANA KAD JE PRETHODNI SPOR OKONCAN (ČLAN 392. STAV 3.
ZOO).

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 53 0 P 001561 09
Rev od 27.01.2011. god.)

<----->

Član 377. Zakona o obligacionim odnosima
PRIMJENI ODREDBE ČLANA 377. ZOO IMA MJESTA SAMO KADA JE KRIVICNI POSTUPAK VODEN
PROTIV ŠTETNIKA, A NE I U SLUCAJU VODENJA KRIVICNOG POSTUPKA PROTIV OŠTECENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 64 0 P 006689 11
Rev od 23.08.2011. god.)

<----->

Član 388. Zakona o obligacionim odnosima
TOK ZASTARJELOSTI, U PRAVILU, PREKIDAJU SAMO ONA PRAVNA SREDSTVA KOJA
ISTOVREMENO OKONCAVAJU SPORNI MATERIJALNOPRAVNI ODNOS I OMOGUCAVAJU
OSTVARENJE PRAVA ZA KOJE JE ZASTARJELOST BILA U TOKU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 58 0 Ps 902484 09
Rev od 27.09.2011. god.)

<----->

Član 6. stav 2. Zakona o zaštiti od klevete
KAD JE TUŽENI, KAO GRADANIN, DAO IZJAVU U NOVINAMA I PRI TOME LICNO POTPISAO
SPORNI TEKST, ONDA SE TAKVO DAVANJE IZJAVE IZJEDNACAVA S PISANJEM U NOVINAMA I
IMA SMATRATI KLEVETOM IZNESENOM U SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA, PA SE TAKVO

LICE IMA SMATRATI I AUTOROM U SMISLU ČLANA 6. STAV 2. Z AKONA O ZAŠTITI OD KLEVETE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 22 0 P 014430 11

Rev od 16.06.2011. god.)

<----->

Član 154. Zakona o obligacionim odnosima

Član 89. stav 1. Zakona o službi u oružanim snagama HR HB

**ODREDBE ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA, KOJE REGULIŠU
ODGOVORNOST TUŽENE ZA RADNJE VOJNE OSOBE U VEZI S
OBAVLJANJEM SLUŽBE, NE ISKLJUČUJU SVE OSTALE ZAKONSKE OSNOVE
ODGOVORNOSTI, PA TAKO NI ODGOVORNOST TUŽENE KAO IMAOCA
OPASNE STVARI.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-000522 od
04.05.2010. god.)

<----->

Član 155. i član 189. Zakona o obligacionim odnosima

**DA BI OSNOVANO MOGAO OSTVARITI PRAVO NA NAKNADU IZMAKLE
KORISTI OŠTEĆENI U POSTUPKU MORA DOKAZATI IZMAKLI DOBITAK
KOJI SE MOGAO OSNOVANO OČEKIVATI PREMA REDOVNOM TOKU
STVARI ILI POSEBNIM OKOLNOSTIMA, TAKO DA ZA OSTVARIVANJE
NAKNADE ŠTETE SA OSNOVA IZMAKLE KORISTI NIJE DOVOLJNO SAMO
POSTOJANJE MOGUĆNOSTI OSTVARIVANJA KORISTI, VEĆ I NAMJERA I
IZVJESNOST OSTVARIVANJA KORISTI.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-001190 od
01.04.2010. god.)

<----->

Član 172. Zakona o obligacionim odnosima

**DA BI OSTVARIO PRAVO NA NAKNADU ŠTETE OD PRAVNOG LICA, PO
PRAVILIMA O ODGOVORNOSTI ZA DRUGOG, OŠTEĆENI MORA DA
DOKAŽE, PORED OPŠTIH USLOVA ZA GRAĐANSKO PRAVNU
ODGOVORNOST, DA JE ŠTETU PRIČINIO ORGAN PRAVNOG LICA
NEZAKONITIM ILI NEPRAVILNIM RADOM U VRŠENJU SVOJIH FUNKCIJA.
ODGOVORNOST PRAVNOG LICA USLOVLJENA JE NEPRIMJENJIVANJEM ILI
POGREŠNIM PRIMJENJIVANJEM ODREĐENIH PROPISA, OSIM AKO JE RIJEČ
O POGREŠNOM TUMAČENJU PROPISA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 58 0 P 900874 08 Rev od
01.12.2009.god.)

<----->

Član 172. i član 207. Zakona o obligacionim odnosima

UKOLIKO JE ORGAN OPĆINE SVOJIM PONAŠANJEM (ČINJENJEM ILI NEČINJENJEM) DOVEO DO TOGA DA INVESTITORU DOZVOLI IZGRADNJU BEZ ODOBRENJA ZA GRAĐENJE I BEZ PROVEDENOG GEOTEHNIČKOG ISPITIVANJA LOKACIJE PREDVIĐENE ZA GRADNJU, IAKO JE PREMA OKOLNOSTIMA SLUČAJA ZNAO DA SE TA LOKACIJA NALAZI U ZONI UMIRENOG KLIZIŠTA I DA JE STOGA POTREBNO IZVRŠITI GEOMEHANIČKA ISPITIVANJA SVOJSTAVA TLA NA KOME SE GRADI, PA U TOKU GRADNJE DOĐE DO OŠTEĆENJA IMOVINE TREĆIH LICA, POSTOJI ODGOVORNOST OPĆINE ZBOG NEZAKONITOG I NEPRAVILNOG RADA NJENIH ORGANA U SMISLU ČLANA 172. STAV 1. ZOO. POSTOJANJE ODŠTETNE ODGOVORNOSTI INVESTITORA I IZVOĐAČA RADOVA U SMISLU ČLANA 207. ZOO NE OSLOBAĐA OPĆINU NJENE ODŠTETNE ODGOVORNOSTI U SMISLU ČLANA 172. STAV 1. ZOO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-001482 od 28.01.2010.god.)

<----->

Član 174. i član 176. Zakona o obligacionim odnosima

LICE KOME JE VLASNIK IZNAJMIO SVOJE TERETNO MOTORNO VOZILO I KOJE JE TO VOZILO KORISTILO U SVOJE IME I ZA SVOJ RAČUN, SMATRA SE IMAOCEM TOG VOZILA, KAO OPASNE STVARI, NEOVISNO O TOME DA LI SE RADILO O IZNAJMLJIVANJU NA KRAĆE ILI DUŽE VRIJEME.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-08-000191 od 12.03.2009.god.)

<----->

Član 177. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

VISINA DOPRINOSA OŠTEĆENOG U NASTALOJ ŠTETI SE CIJENI S OBZIROM NA SVE UTVRĐENE OKOLNOSTI SLUČAJA, A POSEBNO NA OKOLNOST DA LI JE OŠTEĆENI POSTUPAO U SKLADU SA ZAKONSKIM OBAVEZAMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 58 0 Ps 901071 08 Rev od 11.02.2010. god.)

<----->

Član 178. stav 4. Zakona o obligacionim odnosima

TREĆA LICA, KOJA PRETRPE ŠTETU U SUDARU DVA ILI VIŠE MOTORNIH VOZILA U POKRETU, NAKNADU ŠTETE MOGU DA TRAŽE OD SVAKOG IMAOCA MOTORNOG VOZILA POJEDINAČNO ILI OD SVIH IMALACA

**SOLIDARNO, BEZ OBZIRA NA NJIHOVU KRIVICU ZA ŠTETNI DOGAĐAJ,
OSIM UKOLIKO POSTOJE OKOLNOSTI KOJE ISKLJUČUJU NJIHOVU
OBJEKTIVNU ODGOVORNOST.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 56 0 P 012963 09 Rev od 25.03.2010. god.)

<----->

Član 185. stav 3. i član 190. Zakona o obligacionim odnosima

**OŠTEĆENI KOME JE UNIŠTEN STAMBENI OBJEKAT U KOJEM JE ŽIVIO PRIJE
ŠTETNOG DOGAĐAJA IMA PRAVO DA MU SE PRI NAKNADE ŠTETE
USPOSTAVI MATERIJALNA I STAMBENA SITUACIJA KAKVA JE POSTOJALA
PRIJE PROUZROKOVANJA ŠTETE.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 51 0 P 002180 09 Rev od 25.03.2010. god.)

<----->

Član 189. Zakona o obligacionim odnosima

**NAKNADU ŠTETE SA OSNOVA IZGUBLJENE KORISTI ZBOG
NEMOGUĆNOSTI KORIŠTENJA POSLOVNOG PROSTORA TUŽITELJ MOŽE
OSNOVANO ZAHTIJEVATI SAMO OD MOMENTA KADA JE TUŽENI POSTAO
NESAVJESTAN POSJEDNIK TOG POSLOVNOG PROSTORA.
UKOLIKO STRANKE NISU UGOVORILE ROK VRAĆANJA POSLOVNOG
PROSTORA, TUŽENI JE SAVJESTAN POSJEDNIK SVE DO MOMENTA DOK
GA TUŽITELJ NE POZOVE DA MU PREDU U POSJED POSLOVNI PROSTOR.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-07-000995-10/08 od 19.05.2009. god.)

<----->

Član 192. Zakona o obligacionim odnosima

**PRIGOVOR ISKLJUČIVE ODGOVORNOSTI OŠTEĆENOG ZA ŠTETNI
DOGAĐAJ UKLJUČUJE U SEBI I PRIGOVOR PODJELJENE ODGOVORNOSTI.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-000131 od 30.03.2010. god.)

<----->

Član 192. Zakona o obligacionim odnosima

**ZAKLJUČAK O POSTOJANJU I OMJERU PODIJELJENE ODGOVORNOSTI
ZAUZET U RANIJOJ PRAVOMOĆNOJ PRESUDI NEMA ZNAČAJ PRESUĐENE
STVARI U POGLEDU TOG PRAVNOG PITANJA U DRUGOJ KASNIJOJ**

**PARNICI, PA I UKOLIKO SE RADI O SPORU IZMEĐU ISTIH STRANAKA I
POVODOM ZAHTJEVA IZ ISTOG ŠTETNOG DOGAĐAJA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-000049 od 02.02.2010. god.)

<----->

Član 194. Zakona o obligacionim odnosima

Član 13. stav 1. i član 33. stav 1. Sporazuma između Bosne i Hercegovine i Republike Austrije o socijalnom osiguranju

**KADA USTANOVA SOCIJALNOG OSIGURANJA (ZAVOD ZA PENZIONO
OSIGURANJE IZ AUSTRIJE, KAO REGIONALNA BOLESNIČKA KASA
NADLEŽNA PREMA MJESTU PREBIVALIŠTA ILI BORAVKA OSIGURANIKA)
POTRAŽUJE OD ŠTETNIKOVOG BOSANSKO-HERCEGOVAČKOG
OSIGURAVATELJA UČINJENE IZDATKE U VEZI SA PRIPADAJUĆIM PRAVIMA
ZA SLUČAJ SMRTI SVOGA OSIGURANIKA (ISPLAĆENE PORODIČNE
PENZIJE), ONDA SE U SMISLU ČLANA 33. STAV 1. SPORAZUMA IZMEĐU
BOSNE I HERCEGOVINE I REPUBLIKE AUSTRIJE O SOCIJALNOM
OSIGURANJU PRAVO OŠTEĆENOG OCJENJUJE PO
BOSANSKO-HERCEGOVAČKIM PROPISIMA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-08-000868 od 08.09.2009. god.)

<----->

Član 195. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

**DA BI TUŽITELJ MOGAO OSNOVANO POTRAŽIVATI NAKNADU TROŠKOVA
LIJEČENJA DUŽAN JE U POSTUPKU DOKAZATI DA SU POTRAŽIVANI
TROŠKOVI NASTALI TOKOM LIJEČENJA KOJIM SE OTKLANJAJU POSLJEDICE
TJELESNE POVREDE (ILI NARUŠENOG ZDRAVLJA) KOJU MU JE
PROUZROKOVAO ŠTETNIK.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-08-000632 od 13.10.2009.god.)

<----->

Član 195. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima

**ODGOVORNO LICE (DRUŠTVO ZA OSIGURANJE) DUŽNO JE TUŽITELJU
NAKNADITI MATERIJALNU ŠTETU ZBOG MANJE OSTVARENE ZARADE NA
DRUGOM RADNOM MJESTU, KOJA JE POSLJEDICA TJELESNE POVREDE
USLIJED KOJE TUŽITELJ NE MOŽE VIŠE OBAVLJATI SVOJE DOTADAŠNJE
POSLOVE VARIOCA, I U SITUACIJI AKO JE TUŽITELJU NAKNADNO
PRESTAO RADNI ODNOS ZBOG TEŽE POVREDE RADNE DUŽNOSTI KOD
POSLODAVCA KOD KOGA JE BIO ZAPOSLEN U VRIJEME NASTANKA**

**ŠTETNOG DOGAĐAJA, A U MEĐUVREMENU JE ZASNOVAO RADNI ODNOS
KOD DRUGOG POSLODAVCA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-08-001255 od 10.03.2010. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

**PRAVO NA NAKNADU ZA TJELESNO OŠTEĆENJE, KOJU OŠTEĆENI PRIMA
PO OSNOVU INVALIDSKOG OSIGURANJA, UTIČE NA ODREĐIVANJE VISINE
IZNOSA PRAVIČNE NOVČANE NAKNADE ZA DUŠEVNE BOLOVE ZBOG
UMANJENJA ŽIVOTNE AKTIVNOSTI, ALI NE ISKLJUČUJE PRAVO
OŠTEĆENOG NA OVAJ VID NEMATERIJALNE ŠTETE.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-000019 od 04.03.2010. god.)

<----->

Član 376. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

**NA PITANJE ZASTARE NAKNADE ŠTETE NASTALE POVREDOM
UGOVORNE OBAVEZE PRIMJENJUJU SE ZASTARNI ROKOVI ODREĐENI ZA
ZASTARU OBAVEZE ČIJOM JE POVREDOM ŠTETA NASTALA.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-09-001190 od 01.04.2010. god.)

<----->

Član 82. Zakona o osiguranju imovine i lica

**OKOLNOST DA JE OŠTEĆENI PRIJAVU ZA ŠTETU PROUZROKOVANU
KRIVICOM NEOSITURANOG MOGORNOG VOZILA PODNIO JEDNOM
OSIGURAVAJUĆEM DRUŠTVU, A TUŽBU ZA NAKNADU ŠTETE POVODOM
ISTOG ŠTETNOG DOGAĐAJA KASNIJE PODNIO PROTIV DRUGOG
OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA, NE ČINI, SAMA PO SEBI, OSNOVANI
TUŽENIKOV PRIGOVOR NEDOSTATKA PASIVNE LEGITIMACIJE.**

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 51 0 P 019366 09 Rev od 20.05.2010. god.)

<----->

Član 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

**OŠTEĆENJE ILI UNIŠTENJE IMOVINE KOJE JE PROUZROKOVANO
ISLJUČIVO DJELOVANJEM VIŠE SILE NIJE ZAŠTIĆENO PRAVOM NA MIRNO
UŽIVANJE IMOVINE IZ ČLANA 6. EVROPSKE KONVENCije ZA ZAŠTITU**

LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA TE ČLANA 1. PROTOKOLA 1. UZ EVROPSKU KONVENCIJU.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 070-0-Rev-08-001072 od 17.12.2009.god.)

<----->

Član 156. Zakona o obligacionim odnosima

VLASNIK NEKRETNINE KOJA JE IZLOŽENA NEGATIVNIM UTICAJIMA SA SUSJEDNE NEKRETNINE (SMANJENJE OSUNCANOSTI I PREGLEDNOSTI) IMA PRAVO NA NAKNADU ŠTETE SAMO U SLUCAJU AKO TI UTICAJI PO SVOM INTENZITETU U ZNATNOJ MJERI OGRANICAVAJU NJEGOVA VLASNICKA PRAVA, ODNOSNO PRELAZE UOBICAJENE GRANICE. POD ŠTETOM KOJA PRELAZI UOBICAJNE GRANICE, KADA JE U PITANJU

PORODICNA KUĆA, PODRAZUMIJEVA SE TAKAV OBIM ŠTETNIH POSLJEDICA KOJE POD KONKRETNIM OKOLNOSTIMA DJELUJU TAKO DA UGROŽENIOBJEKAT ZA VLASNIKA GUBI SVOJU UPOTREBNU VRIJEDNOST, ILI ZNATNO SMANJUJU NJEGOVU PROMETNU VRIJEDNOST.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-09-000477 od 01.07.2010. god.)

<----->

Član 173. i Član 174. Zakona o obligacionim odnosima

Član 202. stav 1. i 2. Zakona o odbrani Federacije Bosne i Hercegovine

Član 110. Zakona o radnim odnosima i placama službenika organa uprave

VOJNA MISIJA SE ODVIJA POD OKOLNOSTIMA SA POVECANIM RIZIKOM OD OPASNOSTI NASTUPANJA ŠTETE, PA FEDERACIJA BIH ODGOVARA ZA ŠTETU NASTALU PRIPADNIKU VOJSKE F BIH, KAO UCESNIKU VOJNE MISIJE, PO PRAVILIMA OBJEKTIVNE ODGOVORNOSTI ZA OPASNU DJELATNOST.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 64 0 P 001136 09 Rev od 23.11.2010. god.)

<----->

Član 201. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima

NAROCITO TEŠKI INVALIDITET PRETPOSTAVLJA TEŠKO I TRAJNO TJELESNO ILI DUŠEVNO OŠTEĆENJE ZDRAVLJA NEKE OSOBE ZBOG KOJEG TA OSOBA NIJE SPOSOBNA SAMOSTALNO OBAVLJATI OSNOVNE ŽIVOTNE POTREBE.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-09-000882 od 06.07.2010. god.)

<----->

Član 206. stav 1. i 3. Zakona o obligacionim odnosima

Član 73. i Član 82. Zakona o osiguranju imovine i osoba

POSTOJI SOLIDARNA ODGOVORNOST ZA ŠTETU UCESNIKA U SAOBRACAJNOJ NEZGODI KOJI SU ŠTETU PROUZROKOVALI TREĆEM LICU RADEĆI NEZAVISNO JEDAN OD DRUGOG, A NJIHOVI UDJELI U PROUZROKOVANOJ ŠTETI SE NE MOGU UTVRDITI. PRI TOME, ODŠTETNA ODGOVORNOST JEDNOG OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA SA OSNOVA ODREDBE ČLANA 82. ZAKONA O OSIGURANJU IMOVINE I OSOBA NE ISKLJUČUJE ODŠTETNU ODGOVORNOST DRUGOG OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA SA OSNOVA ODREDBE ČLANA 73. ISTOG ZAKONA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-09-000354 od 21.06.2010. god.)

<----->

Član 76. i Član 82. Zakona o osiguranju imovine i osoba
ZA ODŠTETNU ODGOVORNOST ZAJEDNICE OSIGURANJA, I U SLUCAJU KADA JE ŠTETU
PROUZROKOVALO NEOSIGURANO VOZILO, ODLUCNA JE VISINA SUME OSIGURANJA KOJA BI
MORALA BITI UGOVORENA ZA PUTNICKO MOTORNO VOZILO U CASU ŠTETNOG DOGADAJA.

(Rješenje Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-09-
000718 od 14.09.2010. god.)

<----->

Otklanjanje izvora opasnosti

Član 16. u vezi sa članom 156. Zakona o obligacionim odnosima.

KORIŠTENJE VLASTITOG PRAVA (DOZVOLJENO KORIŠTENJE JAVNOG PUTA) MOŽE
PREDSTAVLJATI ŠTETNU RADNJU UKOLIKO TO VRŠENJE PRAVA 39 PREDSTAVLJA IZVOR
OPASNOSTI ŠTETE I AKO JE LICE KOJE SE KORISTILO SVOJIM PRVOM PROPUSTILO PREDUZETI
MJERE ZA ZAŠTITU IMOVINE DRUGIH LICA.

Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000498 od
02.06.2009. god.)

<----->

Naknada štete - obračun amortizacije

Član 154. i član 190 ZOO

OD UTVRĐENOG IZNOSA TOTALNE MATERIJALNE ŠTETE ODBIJA SE IZNOS AMORTIZACIJE
UNIŠTENOG GRAĐEVINSKOG OBJEKTA UKOLIKO SE RADI O OBJEKTU KOJI NE PREDSTAVLJA
DOM OŠTEĆENOG.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000185 od
26.03.2009. god.)

<----->

Naknada štete - odobrenje za građenje

Član 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima.

IZDAVANJEM ODOBRENJA ZA GRAĐENJE NADLEŽNI ORGAN UPRAVE GARANTUJE SIGURNOST
GRAĐENJA NA ODOBRENOJ LOKACIJI, PA PROPUST NADLEŽNOG ORGANA UPRAVE DA U
POSTUPKU IZDAVANJA NAVEDENOG ODOBRENJA ZATRAŽI PREDUZIMANJE ISTRAŽIVAČKIH
RADOVA RADI UTVRĐIVANJA GEOLOŠKOG SASTAVA TLA I NJEGOVE NOSIVOSTI I STABILNOSTI
(GEOMEHANIČKO ISPITIVANJE TLA) PREDSTAVLJA NEZAKONIT I NEPRAVILAN RAD U SMISLU
ODREDBE ČLANA 172. STAV 1. ZOO.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000552 od
03.09.2009. god.)

<----->

Opasna stvar

Član 173. ZOO

ELEKTRIČNA MAŠINA ZA MLJEVENJE MESA PREDSTAVLJA OPASNU STVAR PA ZA ŠTETU KOJA
POTIČE OD TE MAŠINE ODGOVARA NJEN IMALAC (VLASNIK MESNICE) PO PRINCIPU
OBJEKTIVNE ODGOVORNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000194 od
23.04.2009. god.)

<----->

Doprinos maloljetnog oštećenika

Član 177. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima.

OŠTEĆENI, KOJI JE POVRIJEĐEN UDAROM LOKOMOTIVE ZA VRIJEME DOK JE PRELAZIO PRUGU NA FREKVENTNOJ ŽELJEZNIČKOJ STANICI, NA MIJESTU KOJE NIJE PREDVIĐENO KAO PRUŽNI PROLAZ, DOPRINIO JE NASTANKU ŠETNOG DOGAĐAJA JER JE U ŽIVOTNOJ DOBI OD 11 GODINA MOGAO JE ZAKLJUČITI DA PRELAZI PRUGU NA NEDOZVOLJENOM MJESTU OD KOGA POSTOJI POVEĆAN RIZIK NASTANKA ŠTETE, TIM VIŠE ŠTO JE OD OSOBLJA ŠKOLE, KAO I OSTALI UČENICI, BIO UPOZNAT I UPOZORAVAN NA RIZIKE TAKVOG PONAŠANJA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-001649 od 10.02.2009. god.)

<----->

Posebni slučajevi odgovornosti

Član 180. Zakona o obligacionim odnosima.

SVAKI AKT NASILJA, U KOJI SVAKAKO SPADA I PODMETANJE POŽARA, NE MOŽE SE SMATRATI AKTOM NASILJA ILI TERORA U SMISLU ODREDBE ČLANA 180. ZOO IZ KOJEG BI PROIZILAZILA POSEBNA ODGOVORNOST FEDERACIJE BIH, TAKO DA ISTA NE ODGOVARA ZA ŠETU NASTALU POŽAROM PODMETNUTIM OD STRANE NEPOZNATOG LICA UKOLIKO TAKAV AKT NASILJA NIJE USMJEREN NA RUŠENJE FEDERACIJE, NJENOG USTAVNOG PORETKA ILI NJENIH NAJVIŠIH ORGANA, ODNOSNO UKOLIKO TAKAV AKT NASILJA NIJE MOTIVISAN POLITIČKIM POBUDAMA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000558 od 07.05.2009. god.)

<----->

Naknada štete - tjelesna povreda

Član 195. Zakona o obligacionim odnosima.

DOKAZANA OKOLNOST DA TUŽITELJ ZBOG POVREDE NIJE U MOGUĆNOSTI OBAVLJATI TEŽE POLJOPRIVREDNE POSLOVE, KOJIMA SE NESPORNO BAVIO KAO DOPUNSKIM RADOM PRIJE POVRIJEĐIVANJA, SAME PO SEBI, U ODSUSTVU GUBITKA ZARADE ILI IZDATAKA IZ IMOVINE, NE STVARAJU OSNOV ZA DOSUĐENJE NAKNADE MATERIJALNE ŠTETE PO ODREDBI ČLANA 195. STAV 2. ZOO-A.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-08-000438 od 09.04.2009. god.)

<----->

Odgovornost naručioca posla

Član 207. Zakona o obligacionim odnosima.

ZA MOGUĆNOST UTVRĐIVANJA ČINJENICE KOJE LICE JE BILO NARUČILAC ODNOSNO IZVOĐAČ IZVEDENIH GRAĐEVINSKIH RADOVA NIJE NEOPHODAN USLOV POSTOJANJE PISMENOG UGOVORA O GRAĐENJU U SMISLU ČLANA 630. ZOO, VEĆ SE TA ČINJENICA, U ODSUSTVU PISMENOG UGOVORA O GRAĐENJU, KAO FAKTIČKO PITANJE MOŽE UTVRDIRI I DRUGIM DOKAZNIM SREDSTVIMA.

ZA PRAVILNU PRIMJENU ODREDBE ČLANA 207. ZOO ODLUČNO JE SAMO DA LI JE ŠTETA NA NEKRETNINI NASTALA U VEZI SA IZVOĐENJEM RADOVA, PA SE PRVOTUŽENA, KAO STVARNI NARUČILAC TIH RADOVA, NE MOŽE OSLOBODITI OBAVEZE NAKNADE ŠTETE OKOLNOŠĆU DA SU RADOVI EVENTUALNO IZVEDENI NA REGIONALNOJ CESTI ZA ČIJE ODRŽAVANJE I REKONSTRUKCIJU SU NADLEŽNI KANTONALNI ORGANI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-07-001839 od 05.02.2009. god.)

<----->

Odgovornost izvođača radova

Član 207. Zakona o obligacionim odnosima.

ZA POSTOJANJE ODŠTETNE ODGOVORNOSTI IZVOĐAČA RADOVA ZA ŠTETU NASTALU NA NEKRETNINI BEZ UTICAJA JE OKOLNOST DA LI JE IZVOĐAČ REGISTROVAN ZA IZVOĐENJE GRAĐEVINSKIH RADOVA I DA LI JE TE RADOVE OBAVIO BEZ ODOBRENJA NEKOG NJEMU NADREĐENOG ORGANA.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 070-0-Rev-07-001839 od 05.02.2009. god.)

<----->

Građansko pravni imunitet

TUŽBA RADI NAKNADE ŠTETE PROTIV SUDIJE ZBOG NEZAKONITOG ILI NEPRAVILNOG RADA IMA SE ODBACITI KAO NEDOPUŠTENA.

(Zaključak Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH sa sjednice od 26.10.2009. god.)

<----->

Član 154. stav 1. u vezi sa članom 158. Zakona o obligacionim odnosima

KOD UTVRĐENJA DA JE PRVOTUŽENI, KAO FIZIČKO LICE, IZVRŠIO SJEČU TAČNO OZNAČENIH STABALA NA OSNOVU ODOBRENJA DRUGOTUŽENOG, KAO OVLAŠTENOG JAVNOG PREDUZEĆA ZA GAZDOVANJE ŠUMOM, NA STRANI PRVOTUŽENOG NEMA ODGOVORNOSTI PO OSNOVU KRIVICE ZA PROUZROKOVANU ŠTETU.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj:070-0-Rev-07-000570 od 15.07.2008. god.)

<----->

Član 154., 155. i 200. Zakona o obligacionim odnosima u vezi sa članom 437. stav 3. i 439. stav 1 a) Zakona o krivičnom postupku

ŠTETA ZBOG NEOSNOVANOG LIŠENJA SLOBODE UVIJEK POTIČE IZ NEOPRAVDANOG PRITVORA, PA UKOLIKO TUŽITELJ NIJE BIO U PRITVORU TO MU NE PRIPADA NAKNADA ŠTETE PO OSNOVU ODREDBE ČLANA 439. STAV 1. A) ZKP.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-07-001068 od 08.05.2008. god.)

<----->

Član 154., 155., 158., 206., 946. stav 3., 954. stav 3. 957. stav 2. i 959. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima.

UGOVARAČ OSIGURANJA NE MOŽE TRAŽITI OTKUPNU VRIJEDNOST POLICE OSIGURANJA BEZ ZNANJA I PRISTANKA OSIGURANIKA AKO JE ODREĐIVANJE KORISNIKA POSTALO NEOPOZIVO. PRI TOME JE NEBITNO IZ ČIJIH SREDSTAVA SU PLAĆANE PREMIJE.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-07-001079 od 11.9.2008. god.)

<----->

Član 154. stav 2. i član 174. Zakona o obligacionim odnosima

Član 53. i član 87. Uredbe o kriterijima i normativima raspoređivanja građana i materijalnih sredstava u oružane snage i druge potrebe odbrane

NE RADI SE O RATNOJ ŠTETI UKOLIKO JE TUŽIOČEVA PORODIČNA KUĆA MOBILISANA TOKOM RATA ZA POTREBE ARMije R BIH, KOJA JE PORED TE KUĆE ZA VRIJEME RATA I IZVOĐENJA

BORBENIH DEJSTAVA POSTAVILA TENK, USLIJED ČIJEG JE DJELOVANJA PORODIČNA KUĆA POSTALA STATIČKI NESTABILNA I FIZIČKI OŠTEĆENA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-06-000265 od 26.02.2008. god.)

<----->

Član 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima

MINA PREDSTAVLJA OPASNU STVAR, PA PROPUST IMAOCA TE STVARI DA UKLONI IZVOR OPASNOSTI NASTANKA ŠTETE KOJA POTIČE OD TE STVARI ČINI ISTOG OBJEKTIVNO ODGOVORNIM ZA NAKNADU ŠTETE. SMATRA SE DA ŠTETA POTIČE OD OPASNE STVARI, IZUZEV AKO SE DOKAŽE DA TA STVAR NIJE PROUZROKOVALA ŠTETU.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj:070-0-Rev-07-001228 od 07.10.2008. god.)

<----->

Član 173., 174. stav 1. i 177. stav 2. i 3. Zakona o obligacionim odnosima

UZROČNOST KAO PRETPOSTAVKA ODŠETNE ODGOVORNOSTI NE MORA POSTOJATI SAMO I ISKLJUČIVO KAO NEPOSREDNA VEZA IZMEĐU POSLJEDNJEG UZROKA I ŠTETNE POSLJEDICE, JER JE MOGUĆE DA JE TAJ POSLJEDNJI UZROK, ZBOG KOJEG ŠTETNIK INAČE NE BI SNOSIO ODGOVORNOST ZA ŠTETU, IZAZVAN ONIM UZROKOM ZBOG ČIJEG UČINKA ŠTETNIK ODGOVARA ZA ŠTETU.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-07-000098 od 22.05.2008. god.)

<----->

Član 178., 206. i 414 Zakona o obligacionim odnosima

U SLUČAJU UDESA IZAZVANOG MOTORNIM VOZILIMA U POKRETU IMAOCI MOTORNIH VOZILA ODGOVARAJU JEDAN DRUGOM ZA PROUZROKOVANU ŠTETU SRAZMJERNO SVOJIM SKRIVLJENIM DOPRINOSIMA. MOTORNO VOZILO ZAUSTAVLJENO U SAOBRAĆAJU RADI IZBJEGAVANJA SUDARA SA DRUGIM MOTORNIM VOZILOM U POKRETU JESTE TAKOĐER MOTORNO VOZILO U POKRETU, JER SE VOZILO UPOTREBLJAVA UKLJUČIVANJEM U JAVNI SAOBRAĆAJ, PRI ČEMU NIJE ODLUČNO DA LI JE ONO U POKRETU ILI MIRUJE. STOGA SE VLASNIK TAKVOG MOTORNOG VOZILA, KOJE JE TAKOĐER SUDJELOVALO U SAOBRAĆAJNOJ NEZGODI, NE MOŽE PREMA DRUGIM IMAOCIMA MOTORNIH VOZILA, UČESNICIMA ISTE SAOBRAĆAJNE NEZGODE, SMATRATI TREĆIM LICEM, KOJEM BI DRUGI UČESNICI SAOBRAĆAJNE NEZGODE ODGOVARALI PO PRINCIPIU UZROČNOSTI I SOLIDARNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj:070-0-Rev-07-001548 od 02.12.2008. god.)

<----->

Član 185. i 189. Zakona o obligacionim odnosima

Član 59. Osnovnog zakona o rudarstvu

RIZIK GRAĐENJA NA LOKACIJI KOJA SE NALAZI U OKVIRU PROGLAŠENOG EKSPLOATACIONOG POLJA, BEZ PRETHODNO PRIBAVLJENOG MIŠLJENJA RUDARSKOG PREDUZEĆA O MOGUĆNOSTI GRAĐENJA OBJEKTA S OBZIROM NA RUDARSKE RADOVE, PRELAZI SA GRADITELJA I NA LICE KOJE JE TAKAV OBJEKAT STEKLO PRAVNIM POSLOM OD GRADITELJA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-07-000559 od 03.07.2008. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima

Član 8. i 10. Zakona o zaštiti od klevete Federacije Bosne i Hercegovine

NEPOSTUPANJE PO ODREDBI ČLANA 8. ZAKONA O ZAŠTITI OD KLEVETE FBiH PRIJE PODNOŠENJA TUŽBE NE ZNAČI GUBITAK PRAVA NA SUDSKU ZAŠTITU.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-07-000954 od 23.10.2008.god.)

<----->

Član 154. i 180. Zkona o obligacionim odnosima

Član 7., 9. i 11. Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u svojini građana

Član 17. d. stav 3. Zakona o prestanku primjene Zakona o privremeno napuštenim nekretninama u svojini građana

ZA ŠTETU NA IMOVINI, KOJU JE VLASNIK NAPUSTIO 1996. god. USLJED NESIGURNIH PORATNIH OKOLNOSTI, NASTALU KRAĐOM I RAZBOJNIŠTVOM OD STRANE NEPOZNATNIH LICA, NE ODGOVARAJU NI FEDERACIJA, NI KANTON, NI OPĆINA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-06-000859 od 08.05.2007. god.)

<----->

Član 173., 174., 177. stav 1., 2. i 3. Zakona o obligacionim odnosima

VOZILU „PAUK“ U RADU I NJEGOVA KLIZAVA PLATFORMA PREDSTAVLJAJU OPASNU STVAR, PA JE NJEGOV VLASNIK ODGOVORAN ZA ŠTETU PO PRINCIPU OBJEKTIVNE ODGOVORNOSTI.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-06-000939 od 23.08.2007. god.)

<----->

Član 262. Zakona o obligacionim odnosima

Član 5. stav 1. poglavlje IX Ustava Federacije BiH

Član 60. stav 1. Zakona o putevima

Član 18. stav 1. Uredbe o cestama HZ HB

ZA ŠTETU U SAOBRAĆAJNOM UDESU NASTALU ZBOG ZALEĐENOG KOLOVOZA ODGOVARAJU SOLIDARNO PREDUZEĆE ZA ODRŽAVANJE PUTEVA I DIREKCIJA CESTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH broj: 070-0-Rev-06-000659 od 10.07.2007. god.)

<----->

Član 154. stav 1. i 2, 173. i 174. Zakona o obligacionim odnosima.

Član 85. Zakona o radu.

ZA ŠTETU NA RADU PO ODREDBAMA ČLANA 154. STAV 1. ZOO POSLODAVAC ODGOVARA ZAPOSLENIKU AKO JE ŠTETA POSLJEDICA PROPUSTA U ZAŠTITI NA RADU ILI NEKOJ DRUGOJ PROTUPRAVNOJ RADNJI POSLODAVCA, A ZA ŠTETU PO ODREDBAMA ČLANA 154. STAV 2. ZOO POSLODAVAC ODGOVORA U SLUČAJU KADA JE ŠTETA NASTALA U VEZI SA OPASNOM STVARI, ODNOSNO OPASNOM DJELATNOŠĆU.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-1172/05 od 03.10.2006. god.)

<----->

Član 155, 372, 376, 377. i 388. Zakona o obligacionim odnosima.

POTRAŽIVANJE NAKNADE SUKCESIVNO NASTALE ŠTETE ZASTARJEVA U USLOVIMA IZ ČLANA 376. I 377. ZAKONA O OBLIGACIONIM ODNOSIMA

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-1169/05 od 14.09.2006. god.).

<----->

Član 156. Zakona o obligacionim odnosima.

Član 9. Zakona o vlasničko-pravnim odnosima.

OSOBA KOJA PRETRPI ŠTETU ZBOG VRŠENJA OPŠTE-KORISNE DJELATNOSTI ZA KOJU JE DOBIJENA DOZVOLA OD NADLEŽNOG ORGANA, MOŽE TRAŽITI NAKNADU ŠTETE KOJA

PRELAZI NORMALNE GRANICE.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-663/04 od 22.11.2005. god.).

<----->

Član 195. stav 2. Zakona o obligacionim odnosima.

OŠTEĆENIKU PRIPADA PRAVO NA NAKNADU ŠTETE U VIDU IZGUBLJENE ZARADE AKO ZBOG NESPOSOBNOSTI ZA RAD IZAZVANE POVREDOM NIJE U MOGUĆNOSTI OSTVARITI ONU MATERIJALNU KORIST OD POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI KOJU BI IZVJESNO OSTVARIO DA NIJE NASTUPILA NESPOSOBNOST ZA RAD.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-512/05 od 13.06.2006. god.)

<----->

Član 200. Zakona o obligacionim odnosima.

UTVRĐIVANJE VISINE NOVČANE NAKNADE (SATISFAKCIJE) ZA NEIMOVINSKU ŠTETU PREDSTAVLJA PRIMJENU MATERIJALNOG PRAVA.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: 070-0-Rev-06-000380 od 15.03.2007. god.).

<----->

Član 204. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima

PRAVO NA NAKNADU NEIMOVINSKE ŠTETE JE LIČNO PRAVO OŠTEĆENOG I PRELAZI NA NASLJEDNIKE SAMO AKO JE PRIZNATO PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-619/05 od 22.08.2006. god.)

<----->

Član 4. tačka d) i član 6. stav 2. Zakona o zaštiti od klevete FBiH

TUŽENI KOJI NIJE AUTOR TEKSTA NIJE PASIVNO LEGITIMISAN U SLUČAJU KADA JE KLEVETNIČKO IZRAŽAVANJE IZNESENO PUTEM SREDSTVA JAVNOG INFORMISANJA. (POD AUTOROM SE NE SMATRA LICE KOJE JE DALO INFORMACIJU ILI IZJAVU SREDSTVIMA JAVNOG INFORMISANJA, VEĆ SE POD AUTOROM PREMA SAMOM TEKSTU ZAKONA, PODRAZUMIJEVA LICE KOJE OBRAĐUJE ODREĐENU TEMU U OBJAVLJENOJ INFORMACIJI.)

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: GŽ-155/05 od 22.12.2005. god.)

<----->

Član 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 3. i 4. tačka d) Zakona o zaštiti od klevete FBiH

DA BI IZNOŠENJE ILI PRONOŠENJE IZRAŽAVANJA U SMISLU ODREDBE ČLANA 4. TAČKA d) ZAKONA O ZAŠTITI OD KLEVETE FBIH PREDSTAVLJALO DJELO KLEVETE, NUŽNO JE DA SE ISTINITOST ILI NEISTINITOST IZNESENE ČINJENICE, ODNOSNO ČINJENIČNOG TVRĐENJA MOŽE DOKAZIVATI.

(Presuda Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: GŽ-125/05 od 29.09.2005. god.)

<----->

Član 222. i 191. Zakona o obligacionim odnosima

SUD MOŽE SMANJITI OBAVEZU NAKNADE ŠTETE ILI GESTORA POTPUNO OSLOBODITI OD OBAVEZE AKO NJEGOVA ODGOVORNOST NIJE TEŽA OD NJEGOVE OBIČNE NEPAŽNJE.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: Rev-479/03 od 24.6.2004. god.)

<----->

Član 4. tačka d), član 6. i 10. stav 1. Zakona o zaštiti od klevete FBiH

Član 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 31. Zakona o javnom informisanju

KOD DOSUĐENJA NAKNADE ŠTETE ZBOG KLEVETE NIJE POTREBNO UTVRĐIVATI INTENZITET I DUŽINU PRETRPLJENOG DUŠEVNOG BOLA OŠTEĆENOG, VEĆ KOLIKO IZNESENA KLEVETA MOŽE ŠKODITI ČASTI I UGLEDU TOG LICA PO SHVATANJIMA SREDINE U KOJOJ ŽIVI I OPĆE USVOJENIM DRUŠTVENIM NORMAMA.

DOSUĐENJEM NAKNADE ŠTETE ZBOG KLEVETE NE UVODI SE CENZURA ŠTAMPE, JER JE PRAVO NA SLOBODU IZRAŽAVANJA I PRENOŠENJA INFORMACIJA IZ ČLANA 10. STAV 1. EVROPSKE KONVENCIJE O ZAŠTITI LJUDSKIH PRAVA I OSNOVNIH SLOBODA OGRANIČENO, IZMEĐU OSTALOG, I ZAŠTITOM UGLEDA I PRAVA DRUGIH.

(Presuda Vrhovnog suda FBiH, broj: GŽ-37/04 od 15.6.2004. god.)

<----->

P R E S U D A

Revizija tuženog se djelimično usvaja i obje nižestepene presude djelimično preinačavaju tako da se odbija zahtjev tužitelja da se obaveže tuženi da mu na ime naknade štete isplati iznos od 7.500,00 KM sa zateznom kamatom, dok se u preostalom dijelu (u pogledu odluke kojom je tuženi obavezan da izmjesti kablovski snop i betonski stub, ogradi trafo-stanicu i otvori prilaz istoj sa druge strane i isplati tužitelju iznos od 2.800,00 KM, sa pripadajućom kamatom) revizija odbija, te se obavezuje tuženi da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 3.945,00 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 015970 01 P od 28.1.2010. godine obavezan je tuženi da sa zemljišta tužitelja, označenog kao kč. br. 2324 i kč. broj 2325, upisanog u zk. ul. broj 1482 k.o. B. II (ranije u kk. ul. br. 1531 k.o. B. II) izmjesti izvan dvorišta vazdušni i podzemni kablovski snop koji vodi od trafo-stanice do stuba, kao i sam stub, i da zagradi trafo-stanicu BTS 10/04 kw T.3, tako što će ogradu postaviti dvoritšem tužioca na udaljenosti od 1 metar od pomenute trafo- stanice i otvoriti prilaz istoj s druge strane, sa sporednog puta.

Stavom drugim iste presude obavezan je tuženi da tužitelju naknadi štetu u ukupnom iznosu od 10.300,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe do isplate i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.170,00 KM.

Presudom Okružnog suda u Bijeljini broj: 80 0 P 015970 10 GŽ od 21.4.2010. godine žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te tuženi obavezan da tužitelju na ime troškova žalbenog postupka isplati iznos od 720,00 KM.

Blagovremenom revizijom tuženi pobija drugostepenu odluku zbog pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se revizija uvaži i osporena presuda ukine, te predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužitelj pobija njene navode i predlaže da se ista odbije kao neosnovana.

Revizija je djelimično osnovana.

Tokom postupka pokazalo se nespornim da je tužitelj dana 27.6.2001. godine zaključio ugovor o zamjeni nekretnina sa H. I. rođena S., na osnovu kojeg je svoje nekretnine u V.

zamijenio za nekretnine u B. Temeljem ovog ugovora tužitelj je postao vlasnik nekretnina u B., koje su predmet ovoga spora. Predmetne nekretnine ranija vlasnica je napustila 1995. godine. U međuvremenu je tuženi na tim nekretninama izgradio trafo-stanicu nakon što je od Odjeljenja za ... Opštine B. dobio rješenje – odobrenje za izgradnju broj: 014/03-360-10/97 od 7.3.1997. godine. Potom je dobio i odobrenje za upotrebu izgrađene trafo-stanice (rješenje broj: 014/03-360- 7/98 od 11.2.1998. godine). Tuženi ranijem imaocu, H. I. nije, isplatio naknadu za zemljište na kojem je izgrađena trafo-stanica, iako je naprijed spomenutim rješenjem broj: 014/03-360-10/97 od 7.3.1997. godine bio obavezan da, kao investitor, riješi sve imovinsko-pravne odnose, niti je ona za tu izgradnju znala.

Kod takvog stanja stvari nižestepeni sudovi su udovoljili tužbenom zahtjevu, uz obrazloženje da je izgradnjom trafo-stanice tužitelj ometan u korištenju predmetnih nekretnina koje je stekao na pravno valjan način (pravnim poslom - ugovorom o razmjeni), pa da slijedom toga, u smislu odredbe člana 42. stav 1. Zakona o osnovnim svojinsko-pravnim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90, te "Službeni glasnik RS", br. 38/03 – u daljem tekstu: ZOSPO) ima pravo zahtijevati da to ometanje, odnosno uznemiravanje prestane, na način da se izmjesti betonski stub i kablovski snop i otvori prilaz trafo-stanici sa druge strane, kako se istoj ne bi prilazilo kroz dvorište tužitelja. Pored toga su, udovoljili i zahtjevu za naknadu vrijednosti zemljišta koje zauzima predmetna trafo-stanica u iznosu od 2.800,00 KM, primjenom odredbe člana 52. stav 1. Zakona o građevinskom zemljištu („Službeni list SR BiH“, br. 34/86, 1/90, 29/90, te „Službeni glasnik RS“, br. 29/94, 23/98 i 5/99 – u daljem tekstu: ZGZ), koji je u to vrijeme bio na snazi, te zahtjevu za naknadu štete u iznosu od 7.500,00 KM, temeljem odredbe člana 154. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/79 do 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/93 do 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), zbog smanjene vrijednosti nekretnine u slučaju prodaje jer da je za tu štetu odgovoran tuženi. O visini naknade za zauzeto zemljište i za pričinjenu štetu, sudili su na osnovu podataka utvrđenih vještačenjem po vještaku građevinske struke, D. L.

Odluke nižestepenih sudova su pravilne, osim u dijelu kojim je odlučeno o naknadi štete.

Odredbom člana 42. stav 1. ZOSPO je propisano da ako treće lice neosnovano uznemiri vlasnika ili pretpostavljenog vlasnika na drugi način, a ne oduzimanjem stvari, vlasnik može tužbom zahtijevati da to uznemiravanje prestane.

Tužitelj je u k.k. ulošku br. 1531 k.o. B. II nakon provođenja ugovora o zamjeni nekretnina upisan kao nosilac trajnog prava korištenja na parcelama označenim kao k.č. br. 2324 i 2325. Stupanjem na snagu Zakona o građevinskom zemljištu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 112/06 – član 46.), on je postao vlasnik tog zemljišta na kojem je podignuta trafo-stanica i betonski stub i preko kojeg i iznad kojeg ide kablovski snop, pa je slijedom toga aktivno legitimisan u ovom sporu, bez obzira što je njihova izgradnja uslijedila prije nego što je on preuzeo u posjed predmetne nekretnine. Radi se o uznemiravanju koje traje.

Prema nalazu vještaka elektroenergetske struke, M. G. uznemiravanje tužitelja u korištenju predmetne nekretnine moguće je riješiti ograđivanjem trafo-stanice, kako bi je tuženi nesmetano koristio (održavao i intervenisao u svako doba) i otvaranjem prilaza sa sporednog puta, te izmještanjem betonskog stuba i kablovskog snopa van dvorišta tužitelja. Nalazu vještaka u ovom dijelu (prema navodima sa ročišta održanog 11.5.2005. godine, strana 2. zapisnika) tuženi nije prigovarao. Štaviše, tuženi je, nudeći poravnanje tužitelju (do čijeg zaključenja nije došlo) i sam naveo, na ročištu održanom 22.9.2005. godine, da će sa tehničkim službama razmotriti mogućnost razmještanja kabla, ali se dalje o tome nije izjašnjavao niti osporavao mogućnost izmještanja betonskog stuba i kablovskog snopa.

Iz prednjih razloga nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su, pozivom na odredbu člana 42. stav 1. ZOSPO, radi prestanka uznemiravanja vlasništva tužitelja, naložili izmještanje

betonskog stuba i kablovskog snopa uz ograđivanje trafo-stanice na način opisan u izreci prvostepene presude.

Pozivanje tuženog na okolnost da je za izgradnju predmetne trafo-stanice dobio odobrenje od nadležnog organa i upotrebnu dozvolu, nije od uticaja na rješenje ovoga spora. Trafo-stanica, kao elektroenergetsko postrojenje je, istina, izgrađena u skladu sa građevinskom dozvolom, ali nižestepenim presudama nije ni naloženo njeno uklanjanje, nego samo ograđivanje i otvaranje prilaza sa druge strane.

Prema odredbi člana 46. stav 1. Zakona o elektroprivredi („Službeni glasnik RS“, br. 10/97) koji je bio na snazi u vrijeme građenja predmetnog elektroenergetskog postrojenja (istu odredbu – član 93. (na koju se poziva tuženi tokom postupka) sadrži i sada važeći Zakon o električnoj energiji, „Službeni glasnik RS“, br. 66/02), elektroprivredno preduzeće ima pravo prolaza preko zemljišta na kome druga lica imaju pravo vlasništva, odnosno korištenja radi izgradnje i održavanja elektroenergetskih objekata, izgrađenih na nekretnini koja nema direktan pristup sa javnog puta. Međutim, ova odredba nije relevantna za rješenje ovoga spora kod činjenice da parcela na kojoj je izgrađena trafo-stanica ima pristup sa javnog puta zbog čega je i obavezan tuženi da istu ogradi i otvori ulaz sa tog sporednog javnog puta kako ne bi morao prolaziti kroz dvorište tužitelja. Osim toga, i pod uslovom da tog drugog pristupa nema, pravo iz citirane zakonske odredbe tuženi bi mogao, saglasno stavu 2. iste zakonske odredbe, ostvariti samo na osnovu rješenja nadležnog opštinskog organa, za koje nije utvrđeno da postoji.

Na zemljištu čiji vlasnik je postao tužitelj, temeljem ugovora o razmjeni izgrađena je trafo-stanica i ona zauzima 15 m² tog zemljišta koje sada pripada tuženom kao vlasniku trafo-stanice koja je tu izgrađena. Naknada za to zemljište nije isplaćena ranijoj vlasnici H. I. Tuženi je suprotno tvrdio, ali to tokom postupka nije dokazao. Ona, prema utvrđenom činjeničnom stanju – koje se saglasno odredbi člana

240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, br. 58/03 do 49/09 – u daljem tekstu: ZPP) ne može preispitivati u postupku po reviziji – nije ni znala za tu izgradnju sve do razmjene koja je obavljena zaključenjem ugovora od 27.6.2001. godine. Sa prenosom prava vlasništva na nekretnini na novog sticaoca se prenose i

određena prava i obaveze vezane za tu nekretninu. Prema tome tužitelj je, kao novi sticalac, ovlašten da zahtjeva isplatu te naknade i tuženi je, kao lice kojem je dozvoljena izgradnja na tom zemljištu uz uslov da riješi imovinsko-pravne odnose, dužan tu naknadu isplatiti, temeljem odredbe člana 52. stav 1. u vezi sa članom 44. stav 1. ZGZ.

Pri rečenom valja istaknuti da ovo potraživanje nije zastarilo, jer se prema odredbi člana 27. stav 1. ZGZ, pravo zahtjevati naknadu za gradsko građevinsko zemljište koje je bez pravnog osnova prešlo u posjed društvenog pravnog lica (a ovdje se radi o takvoj situaciji, jer nema dokaza da je u konkretnom slučaju provedena zakonom propisana procedura o preuzimanju ovog zemljišta i njegovoj dodjeli tuženom) gasi protekom roka od pet godina od dana saznanja za gubitak posjeda (tužitelj i H. I. to saznali prilikom zaključenja ugovora o razmjeni od 27.6.2001. godine, a tužba podnesena 25.10.2001. godine).

Kada se ima u vidu da će tužitelj pored naprijed spomenutih 15 m², biti uskraćen za još 13 m² predmetne parcele, zbog ograđivanja trafo-stanice (ukupno 28 m²), uz činjenicu da je na osnovu vještačenja (kojem stranke u ovom dijelu nisu prigovarale) utvrđeno da na ovom lokalitetu tržišna cijena 1 m² zemljišta iznosi 100,00 KM, nižestepeni sudovi su pravilno obavezali tuženog da tužitelju na ime naknade za zauzeto zemljište isplati iznos od 2.800,00 KM, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe.

Nasuprot prednjem, nižestepene odluke u dijelu kojim je obavezan tuženi da tužitelju naknadi štetu u iznosu od 7.500,00 KM, koja se ogleda u manjoj kupoprodajnoj cijeni u slučaju

eventualne prodaje predmetnih nekretnina, nisu zasnovane na pravilnoj primjeni materijalnog prava.

Da bi nastao obligacioni odnos iz osnova prouzrokovanja štete potrebno je da nastane šteta kao posljedica štetne radnje. Odredbom člana 155. ZOO materijalna šteta, o kojoj je u ovom postupku riječ, je definisana kao umanj enje nečije imovine (obična šteta) i spriječavanje njenog povećanja (izmakla korist). Šteta se izračunava tako što se postojeća imovina uspoređuje sa stanjem kakvo bi postojalo da nije bilo štetnog događaja, jer je odredbom člana 190. ZOO propisano da će sud, uzimajući u obzir i okolnosti koje su nastupile poslije uzrokovanja štete, dosuditi naknadu u svoti koja je potrebna da se oštećenikova materijalna situacija dovede u ono stanje u kojem bi se nalazila da nije bilo štetne radnje ili propuštanja.

Tužitelj je predmetne nekretnine stekao na osnovu ugovora o razmjeni koji je zaključio sa H. I. dana 27.6.2001. godine, valjano ovjerenog kod nadležnog suda. Ugovor je zaključen u vrijeme kada je na nekretninama u B. već bila sagrađena trafo- stanica. Tužitelj je za nekretnine u B. dao svoje nekretnine u V. I pored saznanja da su nekretnine u B. opterećene izgrađenom trafo-stanicom ugovarači su, odredbom člana 3. tog ugovora, utvrdili da je vrijednost razmjenjenih nekretnina jednaka, da je svaka strana jednako dala i jednako primila i da niko nikome nema šta da doplaćuje, to jeste da postoji potpuni ekvivalent davanja i primanja. Dakle, prilikom sticanja nekretnina u B. tužitelj nije pretrpio nikakvu štetu, jer je za njih drugoj ugovornoj strani predao nekretnine u V. iste vrijednosti. Ako je izgradnjom predmetne trafo-stanice i smanjena vrijednost nekretnina u B. to se moglo odraziti samo na smanjenje imovine H. I. koja zbog toga iste nije mogla mijenjati za nekretnine veće vrijednosti od onih koje joj je u razmjeni predao tužitelj. Prema tome, tim prometovanjem materijalna situacija tužitelja

je ostala ista. I u slučaju eventualne prodaje stečenih nekretnina u B. stanje bi bilo isto, jer bi za nekretnine u B. mogao tražiti i dobiti iznos čiju visinu određuje stanje tih nekretnina, uzimajući u obzir i postojanje trafo-stanice koja je njihovu vrijednost odredila i kada ih je on pribavljao. Tužitelj, naime, nikako ne može osnovano računati i očekivati da će za nekretnine koje je dobio razmjenom, u slučaju eventualne dalje prodaje, ostvariti veću vrijednost (član 189. stav 3. ZOO), od one koju je sam za njih dao, odnosno da će ih prodati kao da trafo-stanica ne postoji. Drugačiji stav, koji zagovara tužitelj, bi značio da bi svaki novi sticalac ovih nekretnina mogao od tuženog tražiti naknadu štete zbog smanjenja njihove vrijednosti uzrokovane izgradnjom trafo- stanice. Stanje nekretnina određuje njihovu vrijednost u momentu prometovanja, pa činjenica da je ta vrijednost ranije smanjena nekom štetnom radnjom trećeg lica ne daje pravo novom sticaocu da traži naknadu štete od štetnika i pod uslovom da ona nije isplaćena ranijem imaocu tih nekretnina.

Iz prednjih razloga se zahtjev tužitelja za naknadu štete u iznosu od 7.500,00 KM ukazuje neosnovanim.

Tužitelj je u ovoj parnici uspio u sporu u procentu od oko 50% pa mu je shodno odredbi člana 386. stav 2. ZPP, u vezi sa članom 397. stav 2. istog zakona, na ime troškova postupka dosuđen iznos od 3.945,00 KM. Troškove potrebne za vođenje ove parnice (član 387. stav 1. ZPP) pravilno je utvrdio prvostepeni sud, a obračunati su saglasno Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (član 387. stav 2. ZPP). Ukupni nužni troškovi, nastali u toku postupka, računajući i troškove žalbenog postupka, iznose 7.890,00 KM, od čega je tužitelju dosuđen iznos kao u izreci, saglasno uspjehu u sporu.

Slijedom svega izloženog odlučeno je kao u izreci, na osnovu odredbe člana 250. stav 1. ZPP i člana 248. istog zakona.